

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisal in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 25.

V Ljubljani, dne 22. junija 1911.

Leto XXIV.

Tepeni in osramočeni.

Kakor smo rekli pred volitvami, tako se je zgodilo: Pri volitvah so bili naši liberalci, sociji in takozvani »neodvisni« grozovito tepeni. Z njimi vred pa so tepeni in omadeževani vsi tisti, ki so se dali po svoji nepremišljenosti zapeljati po njih. Sedaj se jim smeje cel svet in v vsaki občini kažejo s prstom na nesrečneže, ki so se dali po brezvestnih »svobodomiselnih« ali »neodvisnih« agitatorjih speljati na led, da so glasovali zoper Slovensko Ljudsko Stranko. Mi smo naprej svarili v našem listu pred lažmi izvestnih agitatorjev — a nekateri ljudje so že tako urejeni, da se dajo ob času volitev od kakega pritepenega agitatorja ali celo od domačega liberalca »nafarbat«. Res je, da je te vrste lahkovernih ljudij čedalje manj — a žalostno je, da se jih še vedno dobi precej skoraj v vsaki občini. Upamo, da jih bo zadnja skušnjava zopet nekaj izučila! **Zapomni-jo naj si vendar enkrat za vselej, da, kadar poslušajo liberalce, zabredejo vsakokrat v neumnost in sramoto.** — Naj pogledajo na drugi strani zmago- nosno ljudsko armado. Kako se veseli vsak, ki je dal svoj glas Slovenski Ljudski Stranki! On je **zavedno** volil in raduje se velikanske zmage, ki je tudi njegova zmaga, kajti s svojim gla- som je pripomogel do te zmage. In ta zmaga nekaj pomeni — **kajti v celi Avstriji je ni stranke, ki bi bila izvojevala dne 13. t. m. tako slajno zmago, ka- kor Slovenska Ljudska Stranka!** — Mi se radujemo, nasprotniki pa so po- raženi in osramočeni. — Glejte, dragi Slovenci, da vas bode v bodoče še več v zmagoslavni ljudski armadi. V to vam ni treba družega, kot da liberalcem,

socialdemokratom in »neodvisnim« nihče nič več ne verjame, kajti to so sa- mi **ljudski sleparji** ali pa ubogi zape- ljani revčki, ki kot duševni slep- ci tavajo okoli in hočejo voditi druge, a sami ne vidijo nobene poti, ker so udarjeni s slepoto. — Otrsi se jih po- polnoma, slovensko ljudstvo, potem ne boš nikdar zgrešilo prave poti. — **Z Bogom za ljudstvo!**

Čunjo v roke!

Zdaj je čas. Boj proti liberalnemu časopisju je našemu ljudstvu najsvetejša dolžnost. Svoji časti, svoji značaj- nosti, svoji moči, pred vsem pa svoji mladini je dolžno izvojevati ta boj. Lo- čilo se je ob volitvah od liberalnih kri- čačev, in ta ločitev mora pokazati svoj sad. Hajdi nad korita, ki se v njih pase liberalna agitacija. Ta korita so libe- ralno časopisje. Umazana so, da se sploh očediti ne dadé več; zato po njih! Laž in neumnost je tista mešta, s ka- tero pitajo svoje brave; osoljeno je pa oboje z umazano nesramnostjo, ki godi le živalskim nagonom.

Kako:

1. Po vseh naših organizacijah naj se ne zamudi nobena prilika, da se ob nji ne razkrije ostudnost liberalnega časopisja. Stud in gnus mora nad njim preiti v kri vsakemu našemu somišlje- niku.

2. Naši ljudje naj se ogibljejo jav- nih krajev — gostilen in prodajalnic, kjer se liberalno časopisje šopiri. Za- stonj jim liberalni krčmar in prodaja- lec nič ne da. Vse, kar zahtevajo, mora- jo plačati. Ali naj si za to, ker podpi- rajo s svojimi groši krčmarja ali tr-

govca, mirno puste blatiti svoje prepri- čanje, svojo vest, svoje poštenje, svojo stranko? Glave pokoncu, možje in žene, fantje in dekleta! Oglejte si kraj, ka- mor greste in prepustite krčmarja in trgovca, ki agitira proti vam, naj si s to agitacijo služi svoj kruh, ne pa z vašim denarjem.

3. Naročniki in prežvekovalci libe- ralnih listov naj bodo izločeni iz srede našega ljudstva. Kakor mimo okužene hiše naj zavije vsak izmed naših daleč na okoli mimo njih, in naj jih pusti, da sami izhirajo na svoji kužni bolezni.

4. Na delo za naše časopisje! »Do- moljuba« v naše hiše; kjer so pa raz- mere za to, pa »Slovenca«. Po izven- kranjskih pokrajinah pa v boj za po- štene, domače liste.

Krščanski, socialci so na Dunaju samo zato pri volitvah slabo opravili, ker nimajo skoraj nič svojega časopis- ja. Pri nas smo v tem oziru preskrbeli, kar nam je treba, toda priti moramo do tega, da ga ne bo nobenega našega somišljenika, ki ne bi vedel, kaj pišejo naši listi o politiki naše stranke. Ogromna množica naših volilcev mora postati izšolana, izobražena armada, ki ve, za kaj gre. Edini vzrok, da so neka- teri sedli ob volitvah liberalcem na lim, je samo nevednost. Laži o melio- račnem posojilu, o cestnem zakonu, o vojaških stvareh in o vsem drugem so brez pomena tam, kjer se ljudje iz naših listov podučijo, kako in kaj je resnica. Nevednost o lovskem zakonu, o novem občinskem zakonu, o delu naše stranke za povzdigo živinoreje, za izboljšanje planin in pašnikov, za go- spodarski in gospodinjski poduk, za delavstvo in obrtni stan je tam nemo- goča, kjer se prebirajo naši listi, ki prinašajo točno in jasno natančna po- ročila iz državnega in iz deželnih zbo- rov. Krave bi se smejale, ko bi moge

umeti, kako se podtika draginja moke našim poslancem. Tak, kdor ni podučen pa v svoji revščini in stiski vendarle utegne verovati sleparju, ki mu laže proti naši stranki in našim poslancem. Beri, kdor si naš, in kar si bral, razloži drugim, pa bo kmalu padla mrena zapeljancem z oči.

To je resna, vestna reč. Laž in resnica nista vseeno. Ali boš mirno gledal, da ti kdo psuje in napada mater ali očeta? Liberalni listi napadajo več. Vse, kar je svetega tvojemu srcu, dragi moj, opljujejo in vlačijo v blato. Spoštovanja ne poznajo do nikogar. Kdor mirno sprejema vase najumazanejši napade proti papežu in škofu, proti cerkvi in duhovnikom, bo kmalu za temi jel zaničevati tudi svoje stariše, svoj rod. Če nečemo, da nam podivja mladina, iztrebimo strup liberalnega časopisja, da ji niti pred oči ne bo prišel; in če ji pride, jo vzgojimo tako, da bo s studom v srcu obrnila svoje oči od njega.

Od poslancev zahtevamo zvesto in vztrajno delo za ljudski blagor. To delo pa ne bo imelo trajnih uspehov, če vsi, kar nas je v velikem taboru naše stranke, ne poženemo papirnih hujšakcev, zapeljivcev in pohujševalcev v kot. Cunjno v roke, pa na delo! Zadnji tork smo na en mah očedili svojo politično mizo liberalnih kandidatov; očedimo še svojo domovino liberalnih časopisov; pa bo mir in red za vedno!

Volilna pesem.

Na Kranjskem se zopet je enkrat volilo, kjer se liberalcem tako je godilo: V ljubljanski okolici neki Tribuč dobil je od naših pošteno po buč, ker tu liberalizem za vedno je fuč! Tam v Zalem se logu joka Strojčev, ker je pri volitvah postal pogorevc, ujel le nekaj zapeljanih je šlevč. Na Notranjskem je kandidiral Novak, od žalosti nosil bo črn zdaj trak, po vodi ušel mu poslanski je frak. Tam v Laščah je hotel zmagati Pucelj, ki vlekel vedno liberalni je cucelj, zdaj spet se bo skril samostojen ta mucelj. Še Sichelrlu dolj tam sredi Logatca dišala je dobro dunajska pratca, oh, zdaj so zaprta poslanska mu vratca; ostal še nadalje bo ekspediter, ker ga je zadel tak strašen maler. Še Tavčar naš stari je zlezal na dan, nad Kreka se spravil je ta velikan, pa tisoče naših planilo je nanj, in Tavčar se žalosten silno zjezi, na Visoko odpelje se in sulce lovi. In Triller je spet enkrat zatriliral, misleč, da Gorenjsko bo on komandiral, pa se je le strašno za vedno blamiral. In Ribnikar Dolfek debeli ta mali

bi tudi radi poslanec postali, pa hitro s trebuhom domov so zbežali. Nad Jarca šel Majerle — lepa figura,

še temu dišala je kandidatura, zdaj ve, po čim da liberalna je — ura. In Reischerjev Joško je šel nad Povšeta,

pozabil skrbeti je za očeta, rajš zbiral krog sebe liberalna teleta. In Višnikar svetnik, ta mož iz penzjona,

je hotel prit do poslanskega trona, a Ribničan njemu pošteno polona. Ze zopet pribrenčal z Skaručne je Sršen,

ki dvakrat že bil od naših je kršen, zdaj panj je njegov že čisto razpršen. Tako liberalci so pogoreli,

od stolcev poslanskih slovo so vzeli, požrl jih vse klerikalni je zmaj, nikoli jih več ne bode nazaj! Pa prišli so tudi socijaldemokratje iskali, kje bivajo njihovi bratje.

Dermota in Kristan, Bartl in Mlinar

oj, vsak za en cenar postal bi rad dninar,

prišel še Udovč je in stari Kopač, pa vsi so odkurili urnih jo krač; kako pa razreši se tale uganka, pove Vseslovenska Ljudska vam Stranka!

Političen pregled

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Ob državnozbornih volitvah dne 13. junija t. l. je šlo za 449 poslanskih mest, ker ta dan niso bile volitve še po vsej Avstriji, v Dalmaciji so bile tudi še 16. in 19. t. m. in v Galiciji tudi ne še za vse poslanske mandate, saj je znano, da zastopa Avstrijo v državni zbornici 516 poslancev. Od omenjenih 449 poslanskih mandatov je bilo zasedenih ob prvotnih volitvah 279 poslanskih mest, ožjih volitev pa bo treba za 136 mandatov.

V Galiciji in Dalmaciji se je vršila volitev 67 poslancev pozneje kakor drugod. Ko bo znano, kako so izpadle volitve po vsej Avstriji, bo možno podrobneje poročati, kako stanje strank bo v novem državnem zboru, katera je ob volitvah napredovala ali izgubila.

Glede naše vrle Vseslovenske Ljudske Stranke je »Domoljub« že sedaj v prijetnem in veselem položaju, da more poročati, da je izvoljenih že dosedaj ob prvotnih volitvah (13. t. m.) 20 poslancev širom zavedne Slovenije, in sicer na Koroškem poslanec Grafenauer, na Kranjskem v 11 volilnih okrajih, v Ljubljani so ožje volitve med kandidatom V. L. S. dr. Vinco Gregoričem in liberalnim kandidatom mladino dr. Vlad. Ravniharjem. Vsa kranjska mesta razen Metlike in Kranja so v taboru S. L. S.! Mokrački ter liberalci starini in mladini so jo po-

šteno izkupili. Za Ljubljano bi jejo liberalci »zadnji letošnji boj«, kakor pišejo na ogromnih plakatih za na dan ožjih volitev, 20. junija. Na Štajerskem je izvoljenih šest naših poslancev, sedmi, kandidat Brenčič, je prišel v ožjo volitev s »konservativcem« hofratom Plojem. Na Gorjskem sta od treh kandidatov S. L. S. zmagala dva, tretji kandidat dr. Hinko Stepančič je v ožji volitvi na Krasu z liberalnim dr. Gregorinom. V Trstu in okolici so zavedni Slovenci volili slovensko z do 10.000 glasovi! V tržaški okolici je bil izvoljen slovenski kandidat dr. Rybač. Slovani v Pulju so si priborili lep uspeh. Dokazali so, da Pulj ni laško mesto, ker Slovani so tam tako močni kakor Lah.

SVOBODOMISELNA SODRGA NAPADLA PROCESIJO, ŠKOFA Z NAJSVETEJŠIM VRGLA NA TLA!

Kako svobodomiselci res ljubijo svobodo, za to nov, a za nas katoličane žalosten dokaz! Strašno bogokletstvo in hudobijo najhujše vrste so doprinesli svobodomiselni divjaki na praznik sv. Rešnjega Telesa tedna Laškem v Fabrianu, kjer so imeli katoličani procesijo. Medtem, ko so katoličani molili in vršili v cerkvi svojo versko dolžnost, se je svobodomiselna druhal pripravljala na napad cerkvenega izprevida. Ko se je razvil cerkveni obhod, so napadli procesijo, iztrgali noscem bandera in zastave, jih trgali in hodili po njih. Na najnesramnejši in ostudnejši način so rohnili, psovali in žalili katoliške duhovnike, na škofa, ki je nosil Najsvetejše, navalili, ga vrgli z Najsvetejšim vred ob tla! Da ni pravočasno prihitela stotnija vojakov na pomoč ter zastražila škofa in ga spremila v cerkev, kdove, kaj bi si bili svobodomiselni suroveži in bogoskrunski divjaki še vse dovolili...! Ta vsega obžalovanja vredni dogodek je zopet svež, nov in poleg že stoterih in tisočeri drugih tudi prav »svobodomiselno« pisan, boljše rečeno, marogast, dogodek; kaže v prav dovolj jasni luči, kakšna je tista svobodomiselna »svoboda«, ki je vsem svobodnjakom vedno in vedno na njih lažnjivem jeziku! Vidimo, da je ta svoboda prava laž in kruta sleparija! Kaj jo katoličani niso prisiljeni izkušati toliko že in tolikokrat! Spomnimo le na preganjanje Cerkev in katoličanov na Španskem po »svobodoljubnih« liberalcih in prostozidarjih, kaj vse trpe katoličani zlasti to spomlad na Portugalskem! Pa čemu tako daleč hoditi iskat dokazov! Ali se ni belo nedeljo letos zgražal ves pošten slovenski narod nad lepo vzgojenimi našimi slovenskimi svobodomiselnimi »Jutrovci« in »Narodovci« v Ljubljani, ki so prav svobodomiselno napadli, zasramovali na najpodlejši način in opljuvali naše

poštene uboge redovnice! — Katoliško slovensko ljudstvo! Tu imaš nov dokaz, kako zelo si prav storilo in ob letošnjih volitvah pobilo mogočne in sladke naše svobodomiselnih kandidate — z glasovnicami! Taki škodljivci prave svobode ne zaslužijo drugega. Saj imaš, hvala Bogu, vrlih katoliških mož in voditeljev, ki ti hočejo priboriti in braniti pravo svobodo, tebi v večji prospeh in razvoj, nasprotnikom pa v strah in pobeg!

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Medtem so odšli vsi, kar jih ni bilo pri tem opraviilu, k sesaljkam, zakaj v ladjinem osrčju je stala voda tri čevlje visoko; tako je sporočil tesar. Kapitan je menil, da je vsa ta voda prišla skozi vrata. Da bi bila ladja dobila luknjo, na to niti mislil ni. Tako je povedal tudi Milanoviču, ki je vsled ravnokar prestalega napora ves premočen stal ob križnem jamboru in premišljevali, ali naj tega puste stati ali ne, ker je vkljub temu, da so mu sneli jadra, še vedno zelo nihali.

Polagoma se je ladja nekoliko umirila; tudi vode ni zajemala več v toliki meri.

Dasi je vihar še vedno divjal z veliko silo, so vendar opazili, da polagoma ponehava. Oblaki so se razdelili in zdajpazdaj se je pokazala na nebu zvezda, a je takoj zopet izginila.

Bilo je ob polenajstih. Ljudje so bili do kože premočeni in vsled napor-nega dela do smrti utrujeni; zato so se morali nekoliko okrepčati. Tesar je iznova nekoliko popravil vodno sesaljko in sporočil, da je voda zopet narastla za tri prste. Ta vest je grozno vplivala; zdaj ni bilo več dvoma, da je ladja prevrtna. Da bi mornarji ne izgubili poguma, je zapovedal kapitan, naj to grozno odkritje ohranijo kolikor mogoče skrivaj.

Ob poldvanajstih je vihar odnehal ravnotako nenadoma, kakor je nastal. Ladja je imela še dosti moči, da se je dvigala in prerivala skozi valovje. Toda njene žalostne podobe, ki jo je kazala ob motnem soju bledeh zvezd, ki so se zdajpazdaj prikazovale izza oblakov, si ne moremo predstavljati.

Jambori so bili le še kakor štorovje po požaru. Namesto velikega jambora je štrlelo navpik le nekaj tresk; na zadnjem koncu pa je žalostno ječal križni jambor, oropan svojega jadra. Vsa ladja bila žalostna podoba opustošenja.

Okoli dveh je naznanil tesar, da voda v ladji ni narastla. Ta vesela no-

vica je razveselila kapitana in pomorščake.

Pri vodni sesaljki so se delavci menjavali, zakaj to je bilo zelo utrudljivo delo. Voda je kar vreła iz sesaljke na krov in odtod odtekala v morje.

Milanovič je šel po suho obleko. Ko se je hotel vrniti na krov, je stala gospa Završnikova vsa bleđa in prestrašena pred svojo kabino in ga boječe vprašala:

»Kajne, v veliki nevarnosti smo, gospod Milanovič?«

»Najhujše smo že prestali, tako upam;« ji je odgovoril z resnobnim, skrbipolnim glasom.

»Le nikar se ne bojte mi povedati resnico; jaz lahko vse prenesem, le skrb za otroka mi ne da miru. Ali ga bode varovali, če nastane nevarnost res velika, ali ga bode čuvali? — Ah, lepo vas prosim!«

»No, tako daleč pa vseeno ne bo prišlo; toda če vas s tem pomirim, potem vam obljubim, da se name lahko zanesete. Prišli smo res v precej opasen položaj, toda ker se svetli, bo vse boljše.«

»Moj Bog! to je bila grozna noč! Vsak trenotek sem mislila, da se potopimo. Večkrat sem poskušala priti na krov, pa mi ni bilo mogoče, nisem mogla nesti s seboj otroka.«

»No, saj vidite, mi smo še vedno na delu,« je odvrnil Milanovič nekoliko veseleje. »Le zaupajte nam, da bomo storili vse, samo da rešimo ladjo. Poslušajte moj nasvet! Pojdite počivat! Ta voda tu notri je brez pomena. Ladja bo kmalu zopet v pravem tiru. Jutro pride in poleg tega vodi ladjo izvrsten kapitan, kateremu se lahko zaupate.«

To reki ji je prijazno prikimal in odšel na krov.

Vso noč je bilo moštvo pri vodnih sesaljkah in delalo na vso moč, a vkljub temu je voda v ladji naraščala od ure do ure, tako, da je bila ob jutranji zori že globoko v vodi.

Edino upanje je bilo zdaj ravnokar vzhajajoče solnce. Poslalo je svojo rož-nordečo luč daleč tja po nepregledni morskii gladini in razpršilo težke oblake, ki so se kupičili na mestu njegovega vzhoda. Pa tudi morje samo je pomirilo valovje in vzravnalo svojo površino. Nepopisno lep dan je zasvetil za tako grozno nočjo.

Straža je spala v spodnjih prostorih. Nekaj pa jih je bilo na krovu pri vodnih sesaljkah; neprestano je odtekala voda v morje.

Ladja je ležala na vodi kakor mrt-tev hlođ, ki si ne more prav nič pomagati, imela je le še eno samo jadro, pa še to je bilo vse raztrgano. Na krovu pa je vladalo pravo razdejanje. Iverje, treske in polomljeni trami so ležali po krovu kakor mrtveci na bojišču. Ob ladji pa se je vlečlo še nekaj vrvi in jader, popolnoma raztrganih in nerabnih. Ob straneh je kazala ladja velike poškodbe.

Izmed popotnikov še ni nihče prišel na krov, ker so ubogali kapitana.

Le nekaj mornarjev je bilo pri vodnih sesaljkah in poleg njih kapitan, ki je proučeval neki morski zemljevid, da bi vsaj približno mogel določiti, kje se ladja zdaj nahaja. Pri tem pa je nemirno pričakoval Milanoviča, ki je šel s tesarjem v spodnje prostore, da bi preiskal ladjino poškodbo.

Podolgasti gladki valovi so se med tem zaganjali od strani v ladjo in jo premečavali semintja. Krmilo ni več opravljalo svoje službe.

Zdaj se je vrnil Milanovič, moker in utrujen in z njim tesar, kateremu se je vsled razburjenja skoro mešalo.

Kapitan je vprašal lahno, pa hitro:

»No?«

»Bojim se, da ni več pomoči,« je šepetaje odgovarjal Milanovič. »Voda prihaja v ladjo na dvanajstih različnih mestih.«

»Največja luknja je ravno v sredi. Tam sva čula, kako je voda grgrala; toda tam ji ni mogoče priti do živega,« je obupno pristavi tesar.

»Kako visoko stoji voda?«

»Enajst čevljev.«

»Moj Bog!« je zastokal kapitan; »torej je voda v kratkem času narastla za poldrug čevlj.«

»Tako bomo morali misliti na čolne,« je nadaljeval Milanovič in se je pri tem oziral po obzorju.

»Nikar mi vendar ne govorite o čolnih,« je vzdihoval kapitan. »Postavite nekaj tramov namesto polomljenih jambor in pritrdite nanje jadra!«

Milanovič ni odgovoril, ampak takoj je odšel, da izpolni ukaz. Kapitan je med tem dirjal razburjeno semintja. Bil je sicer prepričan, da je položaj brezupen, da ni nobene pomoči več, toda ni se mogel toliko ojunčiti, da bi nevarnosti pogledal drzno v oči.

Izmed popotnikov je prvi prišel na krov general. Kar obstal je, ko je zazrl te razvaline. Kakor mnogi drugi, je tudi on že ponoči poskušal priti na krov, toda ko je ravno hotel prestopiti zadnjo stopnico, ga je v pravem pomenu besede odpihalo nazaj; in ravno to so poskusili tudi drugi. Nihče pa niti od daleč ni slutil, da je postala ladja taka razvalina.

Generalu je zastajala sapa. Zdaj sta se mu pridružila Albin in Novinšek. Pa ravnotako sta obstala, kakor okamenela; obličje jima je pobledele.

Potem so hiteli vsi trije proti kapitanu:

»Povejte nam za božjo voljo, kaj se je zgodilo! Kaj bo z nami? Ali se potopimo?« je kričal Albin.

»Moj Bog, vsi jambori so polomljeni! Ali je še mogoče, da bi nas ta razvalina pripeljala v Ameriko?« je obenem obupoval Novinšek.

»Da, gospod kapitan, zdi se nam, da smo res prišli v opasen položaj. Potopili se bomo — kaj?« je vmes vpil general.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Izidi volitev. Na Notranjskem je dobil Jož. Gostinčar 4890 glasov, liberalni kandidat Sicherl 1857, socialni demokrat Anton Kristan 1355, razcepljenih glasov 29. O ostalih izidih slovenskih in drugih kandidatov prinašamo natančneje poročilo v političnem pregledu. Izide v posameznih občinah prinesemo na podlagi uradnih podatkov nekoliko pozneje.

Volilna bitka je že končana. Na bojnem polju leže tepeni in pokopani pod tisoči glasovnicami kakor vselej, tako tudi letos slovenski liberalci. Kakor bi s koso potegnil, so padli kar naenkrat vsi liberalni kandidati. Prapor Vseslovenske Ljudske Stranke pa vihira ponosno in zmagonosno v daljavi in za njim koraka armada 95 tisoč mož, ki so oddali pri zadnji volitvi svoj glas v volilno posodo za S. L. S. Samo na Kranjskem je poskočilo število naših volilcev od 48.226 na 53.139; to je tedaj prirastek 4912 glasov. Na Slovenskem znaša večina nad nasprotnimi strankami približno 50 tisoč glasov. Druge velike avstrijske stranke so se s pičlimi večinami komaj in komaj izrinile iz bojnega meteža in so si morale še potem ožjih volitev s tujimi bergljami v parlament pomagati. S. L. S. pa je ob teh volitvah sijajno pokazala je-kleno moč in silo, katera tiči v njej.

O izidu državnoborskih volitev na Kranjskem piše dunajski »Vaterland«, da so se za S. L. S. sijajno obnesle in pristavi: To dejstvo da misliti; gotovo se bo to tudi v vladnih krogih zelo upoštevalo.

Grozna nesreča v Trstu, na morju in ob obali. V noči dne 14. t. m. med 1. in 2. uro po polnoči je pričel razsajati v Trstu grozovit morski vihar. Vila se je velika ploha in dež je padal nepretrgoma do jutra. Med nevihto je neprestano grmelo in strela je švigala kakor električna iskra. Nastal je vihar, ki je zahteval mnogo žrtev. Morje se je jelo peniti in valoviti. **Valove je pričelo metati kakih 10 do 15 metrov visoko in ladje so plesale po teh valovih kakor orehove lupine.** Morje je metalo valove čez breg in hiše ob morski obali so bile vse mokre. Burja je jela lomiti pri ladjah jarbole in jih metati ob breg. Vse polno ladij se je razbilo ob bregu. Nekatero so bile naložene polno lesa, a vse je razbilo. Nekaj manjših ladij, ki so bile bolj v sredini morja, je razburkano morje vrglo ob breg, kjer so se preklale čez pol in vse, kar je bilo v njih, je pogoltnilo razburkano morje. Pri pomolu Sanita je počrlo valovje jahto z ljudmi vred v globoko. Blizu pomola »San Carlo« se vidi tramovje, katero ima gotovo 100 centov, katerega

je vrglo razburkano morje na suho. Pomol »San Carlo« je ves razdrapan. Očividci trde, da je vihar tako razburkal morje, da so šli valovi tako visoko, kakor je III. nadstropje Lloydove palače. Med viharjem je padala toča. Valovi so se valili proti mestu. V pristanišču je bil med 2. in 3. uro vsak promet preprečen. Strašno je učinkovalo na ljudi, ko so čuli okupne klice na pomoč. Kakor z otroškimi igračami so se igrali valovi z velikanskimi ladjami! Razburkani valovi so zelo poškodovali obrežno zidovje in obrežje od Pirana do Miramara. Boje se, da je podplavljeno obrežje. Popolnoma je porušen obramben zid proti morskim valovom. Poprave bodo trajale več mesecev. Škoda znaša veliko milijonov. Gradu Miramare je odnesel vihar streho in mu napravil ogromno škodo. Zid sobe, v kateri je cesar Maksimilijan sprejel delegacijo Meksikanov, kateri so mu ponudili meksikansko krono, se je porušil v morje. Voda je poškodovala pohištvo. Izpodkopala je par dreves in vrtno nasade precej upustošila. Kako močan je bil vihar, si more človek predstavljati, ako se pomisli, da je na cesti v Miramar ruvalo stoletne smreke s koreninami vred iz tal in jih metalo v morje. Del ceste je popolnoma razdrt. Bila je grozna noč za Trst. V dveh urah je bila storjena ogromna škoda in mnogo pristaniških zgradb razrušenih. Poškodbe ladij avstrijskega Lloydja znašajo nad četrtil milijona kron. Srečen slučaj je preprečil, da ni bila nesreča še večja. Ladje so bile dobro zasidrane in privezane, dalje pa je bila tudi sreča, da je Lloydov parnik »Stadion« bil zasidran v sredini pristanišča in bil tako obramba za ostale ladje napram velikanskim valovom. Seveda je »Stadion« vsled tega močno poškodovan. Iz valov so potegnili mnogo trupel. Mnogi mornarji so težko ranjeni. Poročajo, da je utonilo 27, pogrešajo pa nad 100 ljudi; govore celo, da pogrešajo 200 ljudi. Večinoma so to bili mornarji ponesrečenih ladij. Mrličje je vrglo morje na suho, nekaj so jih pa potegnili iz morja. Dosedaj so potegnili okoli 40 mrtvecev iz vode. Bog zna, koliko ljudi se še nahaja v morju, katerih pa dosedaj še niso našli. **Izginilo je 52 ladij in nekaj večjih.** V tržaški luki plava nebroy desk razbitih ladij. Bivša bojna ladja »Trieste«, ki je dosedaj služila za Lloydovo morskotopnišče, je na sprednjem koncu popolnoma razbita. Jadrnice italijanskih mornarjev so docela vse poškodovane. Tudi ostalo Primorsko je zaradi viharja zelo trpelo. V Pelli, Poreču so tudi imeli vihar. V Portorose so uničeni vsi vrto-

vi. Valovi so porušili obrežno zidovje v Piranu, Portorose, Kopru in Poreču. Dve ladji je treščil vihar v Poreču ob obrežni zid. V okolici Kopra je uničena vsa letina. Škoda na polju okoli Fazane znaša nad pol milijona. Tudi v Gradežu je razsajal orkan, časih s hitrostjo 120 km. Uničil je vrtove, polja, podrl dimnike in odkril strehe. Pri Barkovljah se je potopilo šest jadrnic.

Somišljenice in somišljeniki, vsi pohitimo prihodnjo nedeljo dne 25. junija t. m. na veliki koncert »Ljubljane«! V nedeljo dne 25. t. m. po hudih volilnih dneh, priredi slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« velik koncert v veliki dvorani »Uniona«, po koncertu je pa skupni sestanek ob godbi in petju mogočnega zbora. **Vseh sodelujočih pevk in pevcev bo nad dve sto!** Udeležbe se priredbe novoizvoljeni poslanci S. L. S. in tudi bratje Hrvatje. Zato je vaš dolžnost, da za ta koncert agitate povsod v Ljubljani, v okolici in v drugih krajih, da bo velika udeležba priča naše zavednosti. Pričetek je nalašč radi ljubljanske okolice in radi krajev ob železnici določen na **peto uro popoldne. Prihodnjo nedeljo somišljenice in somišljeniki, prihitite vsi ob 5. uri popoldne na to veliko našo prireditev!** Pripeljite seboj tudi svoje rodbine, svoje znanke in znanee in prijateljice in prijatelje! Dasi so ogromni stroški, se je večini sedežev določila cena 1 K, stojišča so pa po 60 vin. Na svidenje!

Starišem in dijaškim gospodinjam, obojim bi bilo ustrezno, ako bi že sedaj pred velikimi počitnicami izvedeli za dobro stanovanje, oziroma za dobre dijake. V začetku julija bodo vzprejemne izkušnje za gimnazije in realke. Ob isti priliki, stariši, preskrbite sinovom stanovanje. Oglasilo se je več dobrih gospodinj, ki bi vzele dijake ali samo na stanovanje ali tudi na hrano. Drage volje posreduje »Društvo dobrodelnih gošpe« v Ljubljani. Nanj se obrnite ustno ali pismeno, oziroma na podpredsednika tega društva, g. dr. Ferd. Čekala, Vodnikov trg št. 4.

Vode so narastle vsled zadnjega deževja in ponekod preplavile polja in travnike. Ljubljana je s pritoki dosegla višino 3 m nad normalom. Zatornice v Prulah so morali odpreti. Voda je po Gruberjevem kanalu odnesla več lesa in izkopana mesta zasula s peskom. Dela so zastala za teden dni.

Smrti padec vojaka. Vojak Krušec iz Batuj je v Kanalu padel s 3 metre visoke terase tik vojašnice tako nesrečno na glavo, da si je prebil lobanjo in bil na mestu mrtev.

Požar. V noči med 14. in 15. t. m. so v Zagonu, občina Postojna, pogoreli

girje gospodarji. Pogorelo jim je skoraj vse; škode je nad 16.000 kron. Vsi pogorelci so zadolženi in podpore potrební.

Strela. V Kanalu na Goriškem je udarila strela najprej v brzojavni drog, nato v telefonsko žico ter je zelo poškodovala aparate. Čuvaj Peter Cernovac je vsled strele oglušil na eno uho, uradniku Černetu je pa strela osmodila lase.

Zaročil se je nadrevizor gospod Vlado Pušenjak z gđc. Jožico Radolič iz Maribora. Nadalje se je zaročil odvetniški kandidat v pisarni dr. Brejca v Celovcu, g. dr. Anton Prus z gđc. učiteljico Marijo Kranjc v Špitaliču.

V Kranju je otvoril g. J. Rozman, večletni sollicitator dr. V. Štampiharja, svojo pisarno. Glej inserat!

Taki bodimo! V nekem kraju je prišel mladenič z Dolenjskega samo radi volitve domov in je oddal svojo glasovnico za poslanca S. L. S. Slava mu! Res posnemanja vredno!

V Dolgini pri Trebnjem priredi kmetijska šola na Grmu poučni tečaj v nedeljo, dne 25. junija, ob 4. uri popoldne. Predaval bode strokovni učitelj R. Zdolšek o poletnih delih v vinogradu, o boleznih vinske trte in o ravnanju s cepljenimi trtami. Predavanje se vrši na prostem v vinogradu in bode združeno s praktičnim razkazovanjem. Vabimo tamkajšnje vinogradnike in mladeniče, da se važnega predavanja množestveno udeležijo.

Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani naznanja čebelarjem trgovcem, da stopijo v korespondenco glede oddaje rojev z »Zemaljsko gospodarsko vijeće kraljevine Dalmacije u Zadru«.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakęga odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz brdske okolice. Na Brdu je bilo volišče za lukovsko občino 13. t. m. V novi šoli. Glasov so dobili: dr. Janez

Krek 34, Tavčar 19, Sršen pa 8. Torej je dobil naš vrli poslanec dr. Janez Krek sedem glasov večine, čez oba nasprotna kandidata. Torej vendar ni lukovska občina tako zelo liberalna, kakor so nekateri trdili. V spodnji koseški občini pa sta komaj oba: Tavčar in Sršen dobila sedem glasov. Pa še sedem bi jih ne bi bila dobila, ko bi se za nju tako ne trudil tisti liberalni »misijski« iz Vidma. — Huda nevihta je bila 9. t. m. zjutraj. Na Bobovniku, dobrih 10 minut od Kosez na moravski cesti je zaporedoma treščilo v deset brzojavnih drogov, pretrgala se je tudi brzojavna žica. — Podgradiški.

g Šmartin pri Kranju. Sijajen shod na binkoštni ponedeljek v župnišču, kjer se je zbralo nad 200 volilcev, nam je bil zagotovilo gotove zmage. Nič ni pomagal shod, ki so ga sklicali liberalci pri »zadnjem grošu«. Udeležilo se je tega shoda nekaj železničarjev. Kako slepa je J. Z., ki pričakuje od »Strojeveca« ali liberalne stranke koristi. Na shodu je bilo nekaj delavcev iz mlina iz Štingelcovih sitarjev. Ti so vedeli le toliko povedati, da je bilo pijače dovolj in zastoj. Medene besede so jim šle skozi drugo uho ven. Tudi postajenačelnik je imel ob volitvah priliko, da je pokazal pravo liberalno barvo, četudi je po zaslugi naših poslancev prišel v Kranj. Zanimivo je, da se čutijo naši liberalci najbolj domače pri »zadnjem grošu«. Ne moremo trditi, da je ta gostilna na najboljšem glasu; a vse to jih ne moti. Prijetno se jim zdi, ko pokajo steklenice šampanjca in se gre ta ali oni skrivalnice za dimnikom. Potem pa ti ljudje zabavljajo čez farje, češ, ne držite ž njimi, ki samo žrjo in pijó. Le spoznajmo te tiče, da ne bodo lovili poštenih ljudi na svoje li-manice! Strasten agitator za liberalno stranko je bil tudi Štingelcov Leo. Letal je od hiše do hiše in nadlegoval svoje sitarje. Mi mu svetujemo, naj se bolj poprime domače hiše. Tudi Tinetov fant ni bil pri zadnjih. Strašil je po Bitnjem. Pravijo, da je tudi za pijačo dajal. Kratko rečeno: veliko truda, malo uspeha. Naše ljudstvo se ne ogreva za puhle besede brezverskega liberalizma. Sanjali so liberalci, da imajo gotovih 200 svojih glasov. Danes se jim smejimo. Čast vam, odločni krščanski volilci obeh občin šmartinske župnije! Pokazali ste nasprotnikom, da vas je mnogo, s številkami jim na dan volitve povedali, da se jih ne bojite. Te številke naj jim bodo v poduk, da v bodoče mirujejo in ne doživijo še večjega poraza kot sedaj. Pomnijo naj: pri nas je korajža!

g Z Bleda. Na dan volitve so bili naši liberalci silno poparjeni. Tako so rekli Martinovčev oče: Kvit bomo. Poglačnik bo imel 10 glasov več ali pa manj kakor Triller in Dermota. In mnogobesedni Repe z Mlinega jim je zadovoljno kimal. Pa liberalci obračajo, značajni blejski volilci so pa obrnili tako, da bo liberalcem še dolgo po ušesih šumelo. Kdo pa v današnjih na-

prednih časih še liberalca voli? Naši liberalci so menda še za petdeset let zadaj.

g Iz šenčurja. V šenčurski občini so liberalci upali na gotovo zmago Strojevca. Toda ta njih up jim je šel po vodi dne 13. junija. Naš vrli državni in deželni poslanec Fr. Demšar iz Češnjice je dobil ta dan pri nas 285 glasov, liberelec Strojevc pa 171. Dasi-ravno so se liberalci poslužili vseh postavnih in nepostavnih sredstev, da bi zmagali, jim vendar vse skupaj ni nič pomagalo. Izprevidijo lahko danes, da nimajo zaupanja med ljudstvom in da so za eno veliko blamažo bogatejši. Babčev fantek je kazal Strojevca po vseh liberalnih gostilnah ter ga usiljeval ljudem za državnega poslanca, a naši ljudje predobro poznajo tega fantka, kakšen prijatelj kmeta da je. Pa so z glavo majali ter govorili: Slabo znamenje za Strojevca, ker ga priporoča tak človek! In ukrenili so po svoji pošteti pameti!

g Št. Vid nad Ljubljano. V ponedeljek dne 12. t. m. je preč. gosp. kanonik in dekan ljubljanski povodom kanonične vizitacije in nadzorovanja vero-uka na tukajšnji šoli blagoslovil tukajšno novo šolsko zastavo. Prečastitemu gospodu izreka šolsko vodstvo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsega učiteljskega osebja in šolske mladine tukajšnje šole. Novi zastavi je kumovala blaga, za vse lepo in plemenito vneta gospa Josipina Belčeva, ki je v svoji velikodušnosti podarila novi zastavi dva prekrasno izdelana trakova. Učiteljstvo in šolska mladina se blagi dobrotnici za to lepo darilo in njeno naklonjenost ne moreta dovolj toplo zahvaliti. Bog, ki je plačnik vsega dobrega, naj vrli gospej to njeno dobro delo tisočero poplača! Svoj obilni blagoslov naj razlije nad njo in vso blago obitelj; učiteljstvo in mladina šolska pa ji bosta ohranila vedno najblajši spomin. Krasno uspela zastava je delo gđc. Sattnerjeve v Ljubljani. V resnici umetno delo, ki dela čast imenovani gospodični in jasno priča o njenem finem okusu. Vsem šolskim vodstvom ali krajnim šolskim svetom prav toplo priporočamo, da se ob nabavi nove šolske zastave obrnejo na gđc. Sattnerjevo v Ljubljani na Dunaj. cesti, ki bo gotovo rade volje in proti zmerni ceni vsestransko zadovoljila naročnike.

g Predoslje. Volilni boj za državni zbor je končan, pri nas pa se začel novi boj, ki kaže, da bo huji od onega za državni zbor. Prihodnji mesec imamo volitve za občinski odbor. Nasprotniki se pripravljajo z vsemi silami. Orožje jim je, kakor navadno, laž in zavijanje resnice. Zbirajo se pri Jaku na Primskovem pod skrivnim vodstvom ondotnega učitelja Luznarja. To je armada! General ji je Luznar, kasir Jaka, pomočnika na Primskovem Vokar in Potratov Joža, v Predosljih pa Pavovčev oče. Vsi ti, razun prvega, ki dela samo na skrivnem, prav nič ne prikrivajo, da se ne gre tukaj za nič

drugega kakor za to, da se speljejo volitve v znamenju gnilega liberalizma in ostudnega svobodomiselstva. Volilci! Boj se pričinja. Nam se ga ni bati, naše orožje v tem boju bo resnica in poštenost, pri nasprotnikih pa laž in hinavščina. Mi gremo v boj pod neomadeževano zastavo Slov. Ljudske Stranke, oni pa pod cunjо »Slovenskega Naroda«, »Jutra« in »Gorenjca«. Za poštenjake je odločitev v tem boju lahka. Zato pa vsi na krov do zadnjega! Treba nam je edinosti in odločnosti in zmaga je naša! To mora biti zmaga poštenosti nad surovostjo, zmaga katoliških načel nad brezverstvom! V tem znamenju se bomo borili. To se nam je zdelo potrebno povedati danes.

g Iz loške okolice. Volitve so minule. Naredile so mnogo prahu. Morda nikjer drugodi ni bil dan povod k zmešnjavi kot ravno tukaj, ker sta kandidirala dva istega imena. Pa liberalci so se zmotili. Strojce je hodil od kraja do kraja, od fare do fare, dajal za pijačo, kar se je dalo, pa ni nič pomagalo. Pravi, da ga je ta agitacija stala najmanj 800 kron. Škoda zanj! Seveda je nastopil kot neodvisen kandidat, ampak to je čudno, da so zanj agitirali samo znani liberalci. Naši ljudje se pa med seboj dobro poznajo in liberalnim agitatorjem malo zaupajo. Zato sta jo tudi Bizant in Bitenčev Pavle dobro skupila. Prvi je raznosil na tisoče liberalnih letakov, pa ni nič pomagalo. Bitenčev Pavle, znan po svoji oliki, pa je v družbi Bučka in Tomažurjevega Jake letak od hiše do hiše in obdelaval naše ljudi. Slabo se jim je godilo. Ta črni Pavle je slišal v Veštru, kar mu gre, ko ga je neka žena vrgla pod klopi, drugega agitatorja so pa ženske v Budovljah nagnale z metlo, češ, da krivo vero širi. Sicer so pa bili liberalci čisto prepričani, da Strojce zmaga. Ko je bila v našem mestu volitev končana, je vrgel skozi okno, kjer se je vršila volitev, učitelj Flis listek doli na cesto, da bi liberalci zvedeli, kako je volitev izpadla. Ko pa dobi Nadilo listek v roko, tedaj presenečen vzkligne: »Sleparija! In vsa slavnost, ki je bila namenjena, je splavala po vodi. Pravi, da se je tudi Bitenčev Pavle, ki je pri zadnjih volitvah še vzkliznil, da je rajši podgana kot klerikalec, zjokal, ker je Strojce v celoti propadel. No, naša tolažba je ta: dokler bodo ljudje kakor: Nadilo, Tomažurjev Jake, Bitenčev Pavle agitirali, toliko časa, ne bo zmagal noben, za katerega bodo šli taki ljudje v boj. Škoda tistih 12 kron, katere so agitatorji za Strojceva zapili!

g Predoslje pri Kranju. Volilni imenik za državnozbornske volitve je bil površno sestavljen v toliko, v kolikor je bilo izpuščenih okrog 15 volilcev. Da so se nekateri volilci pomotoma izpustili, ima dobre posledice. Spoznali so namreč svojo politično nezavednost, ker razun enega sploh nikdo ni prišel pogledat razporeženega volilnega imenika,

dokler je bil čas za to. Po preteku reklamacijske dobe so pa v svoji politični nezavednosti nadlegovali c. kr. okr. glavarstvo, katero jim je pa pojasnilo, zakaj so volilni imeniki razporeženi v vpogled, in jih je odslovilo. Sedaj je zopet razporežen imenik za občinske volitve v Predosljih. Oni, ki so bili izpuščeni v volilnem imeniku za državni zbor, so vsled skušnje izpušeni, in so že pogledali v imenik za občinske volitve. Drugi naj pa tudi pogledajo v imenik, dokler je čas reklamiranja, posebno volilke ženske. Če bode kdo zopet izpuščen, ker se ni zganil pogledati v imenik, naj pripiše krivdo sam sebi, ne pa onemu, kateri je imenik sestavljal. En sam človek 700krat lažje najde samega sebe, kakor pa en sam človek poišče brez zmote 700 volilcev.

g Iz Krtnice. Med veliko nočjo in binkoštni smo dobili v krtinski zvonik nove zvonove. Za deželno podružnico so precej veliki, da smo lahko ponosni nanje. Njih petje je melodično, odmev močan in ubran, kakor malokje. Zvonove nam je lila tvrdka J. Hilzer in tovariši. Ravnatelj tvrdke Hilzerjeve iz Dunajskega Novega mesta jih je prišel sam obesiti v naš zvonik. Ko smo prvič zaslišali skupno vse zvonove v lepem, ubranem petju, smo bili res očarani. Tvrdka je res vse storila, da nam je za primeroma nizko ceno preskrbela tako lepo harmonično zvonjenje. Slovesno vstoličenje novih zvonov se je vršilo na binkoštni ponedeljek. Sv. opravilo je izvršil naš gospod dekan in deželni poslanec Ivan Lavrenčič iz Kamnika. Pred slovesno sveto mašo je imel gospod dekan temeljit, globoko zamišljen govor o pomenu zvona. Cerkev je bila nabito polna. Ko je ljudstvo po sv. opravi lu zupuščalo cerkev, se je slišalo vohče: »No, kaj takega še ni bilo na Krtnici.« Po končanem opravi lu v cerkvi so moške obkolili svojega poslanca, kateri jim je na razna vprašanje ljubeznjivo odgovarjal in marsikaj pojasnil, tudi glede delovanja S. L. S. v deželnem in državnem zboru. Besede g. poslanca so ljudi navdušile, in ko je eden vprašal: »Koga bomo pa volili?«, se jih je oglašilo več in so rekli: »I, koga? Tiste, ki ga priposeča S. L. S., to je dr. Krek, saj drugi imajo za nas obljube le na papirju, po cajtenjah, storijo pa nič, še kaj koristnega nam odjedo. Od one stranke za nas še nobeden ni nič storil.« Ko se je ljudem povedalo, da obišče g. dekan tudi Dob. ga je ljudstvo v obilnem številu pričakovalo in ga rado poslušalo, ko jim je marsikaj pojasnil in na marsikatero vprašanje odgovoril. Razhajaje se so rekli: »Naši poslanci ne vpijejo in se ne hvalijo, ampak pridno delajo.« Na tem sestanku v Dob. je vse izreklo neomajno zaupanje v S. L. S. in da volijo le tiste, katere jim ona priporoča.

g Vrhpolje pri Moravčah. Poročil se je nedavno naš vrli predsednik izobraževalnega društva France Klopčič z gđ. Marijo Hartman, sestro gospoda župnika Hartmana iz Blagovice. Naši

ma novoporočencema kličemo: Bog daj obilo sreče!

g Strojce, propadli kandidat liberalne stranke, je odložil župansko čast, ker je videl, da ima v domači občini velikansko opozicijo, ki je proti njemu glasovala. To je prvi uspeh njegove neodvisne kandidature! Strojce si bo premislil, predno bo še enkrat kandidiral. Ampak stroške nosi sam, in to je — hudo!

g Koprivnik v Bohinju. Zadnji »Domoljub« je poročal o nekih »čarovnijah«. Slišalo se je potem, da je laž. Stvar pa je resnična. Ni nič laži! — Snežilo je v noči 15. junija. Sneg je zapadel celo na Pokrovcu. Med dnevom je izginil. Pač pa je iznova prišlo med dežjem nekaj snežink okoli pol treh. — K vojakom so potrdili v naši župniji tri mladeniče. — Volitve so se udeležili vsi, razun nekaterih bolehnih in postarnih ljudi in vsi volili Pogačnika. — Koze je cepil otrokom tukaj g. dr. Vacek iz Boh. Bistrice dne 16. julija. Cepilencev je okoli 30 vseh skupaj. — Neugodno vreme je zakrivilo v kmečkem delu veliko zamude. — Popravilo in razširilo se bo pokopališče tako, da ne bo treba za deset let prekopavati starih grobov. Tozadevna komisija je bila dne 8. t. m. Vse potrebno, razun zidave so brezplačno naredili župljani. Hvala jim! Tudi verski zaklad je na prošnjo župnega urada dovolil precej lesa za streho na pokopališču, na župnišču in za razne poprave v cerkvi. Bog plačaj!

g Bohinjska Srednja vas. S kakšno obupno silo se je vrgla liberalna stranka v boj pri zadnjih volitvah, posebno pričajo volitve pri nas. Cesar ni nihče pričakoval, se je zgodilo: vnel se je pravcati volilni boj. Niti slutiti ni nihče, s kakšno zahrbtno zvitostjo ruje gotova hinavska družba proti Pogačniku in Slovenski Ljudski Stranki v Srednji vasi in pri Stari Fužini. Kljub vsej prekanjenosti se je prišlo še pravočasno na sled tej zlobni gonji. Računali so na najmanj 200 Trillerjevih glasov. No, strašno so se urezali, kakor je pokazal izid: Pogačnik 416, Triller 95, Dermota 1 glas. Ker je naša dolžnost, da javno opozorimo na glavne agitatorje liberalne stranke, da jih ljudstvo spozna, nekaj podrobnosti. Najprej konstatiramo, da je med temi glasovi največ zapeljanih, mnogo takih, ki so si dali napisati glasovnice brezvestnim agitatorjem, ker sami ne znajo ne brati, ne pisati; največ pa jih je bilo med njimi alkoholnih bratcev. Delalo se je z nečuvstvenimi lažmi in hujskanjem. Samo nekaj zgledov: Lagali so, da nam je Pogačnik zapravljal planine; tega pa niso povedali, da verski zaklad dotičnih parcel iz sredine sploh ne da na prodaj. Povedali niso, da je bilo že tolikrat odpuščenih, nebroj kazni za živino na pašo ravno vsled posredovanja naših poslancev, Fibra in Pogačnika. Sedaj se živina sploh na svetu verskega zaklada ne preganja. Vsi pogorelci morajo priznati, da bi bili po groznem požaru pred osmimi leti prišli marsikateri na

beraško palico, da niso dobili pomoči ravno po naših poslancih in »farjih«. Čudno je, da imajo poslanci tudi tako moč, kadar treba fanta oprostiti vojaščine. Dalje so vpili: »Pogačnik je ustanovil »Zadrugo«, ki nam toliko škoduje.« Še nekaj: »Deželni odbor je spravil na kant deželo vsled desetmilijonskega posojila. To posojilo so vzeli zato, da rešijo škofu zavode.« Teh bedastih laži, stavimo, še Mruž sam ne verjame, ki jih trosi okrog, zato je škoda prostora, da bi nanje odgovarjali. Najbolj pa se je hujskalo ljudi, češ, kaj boste duhovnom verjeli, da imajo volitve kaj z vero opraviti. Zato so tudi kaj pridno zabavljali čez škofov list, toda to le bolj na skrivnem. Marsikdo se jim je usedel na ta liberalni krščanski nauk. Koliko imajo volitve opraviti z vero, spoznate lahko iz tega, da bi bila Avstrija že danes brezverska država, ako bi vsi volili take poslance, kakršnega sta pri nas priporočala Rihteršič, Mruž in drugi. Naj kdo poudarja še tako svojo vernost, če pri volitvah pomaga brezverski stranki, takega vera ni za nič! Mruž je bil eden prvih, ki se je z vso silo še zadnji čas poganjal za vodovod. Sedaj ob volitvah pa je ravno s tem najbolj ljudi hujskal, češ, vsi boste prišli na beraško palico, ako se bo gradil vodovod, ker bo toliko stal. Mi pa pribijemo, da se bo vodovod gradil vključ vseh tej gonji in se bo poskrbelo, da vsled njega ne bo nihče trpel škode, tudi mlinarji ne. Studor in Fužina bosta gradila, kakor čujemo, vodovod zase. Daljnih laži ne naštevamo. Glavni agitatorji so bili možje, ki posebno radi lažijo za našimi poslanci. Pred vsem pribijemo, da je za vso gonjo v prvi vrsti odgovoren naš nadučitelj Rihteršič. Znal pa je, kakor vselej, sebe varovati in poslati očitno druge v boj. Ob takih prilikah se vedno kaže proti naši stranki posebno prijaznega, tako tudi sedaj. Sam si niti ni upal popisavati glasovnic, češ, mojo pisavo vse pozna. Za pomoč pri tem delu si je najel Galetovega Janeza. Glavni prostor za liberalno agitacijo je bila Galetova gostilna. Toliko v informacijo našim somišljenikom. Galetov Janez je prinesel domačo glasovnico celo v farovž podpisat. Zakaj, je jasno. Da ima ravno naš nadučitelj veliko vzroka rovat proti S. L. S., razvidimo iz tega, ker mu je vse njegove otroke spravila h kruhu S. L. S. in njeni poslanci. Ena hči se je učila prav pri Pogačniku na pošti, za sina se je trudil dr. Šusteršič celo v ministrstvu, da je dobil službo v Radovljici, kjer prav zvesto služi liberalni stranki; poštarica, ki je doma, pa že sama vé, kako in kdaj so jo poslanci in celo duhovni rešili v raznih stiskah; sedaj ljudem razlaga, da duhovni nimajo pri volitvah nič opraviti okoli ljudi. Sodbo o takih ljudeh si vsak lahko sam napravi. — Zanimiva je tudi druga oseba, ki se je najbolj pehala za dr. Trillerja, to je Janez Arh, po domače Mruž. Kakor je končno sam priznal, osebno dr. Trillerja niti ne po-

zna, vé pa, da bi za Bohinjsko veliko več storil. Temu bi se gotovo še krave smejale, če bi slišale. Razen že omenjenih stvari je ljudem razlagal, kako bi bilo pametno, ako bi se razdelile planine. Da si upa v Bohinju kdo s takimi bedarijami na dan, je neumevno. Pa ne, da bi Mruž tudi planine tako delil, kakor je delil domače pašnike, tako da je cela srenja ob domačo pašo? Na naslov Mružev še nekaj vprašanj: Kdo ima sina s podporo deželnega odbora v gluhonemnici, a obenem tako govori o deželnem odboru? Kdo je dobil ob požaru v Srednji vasi od cestnega odbora 3000 K odškodnine za dobrega polmetra širok in kakih pet metrov dolg košček sveta, da je umaknil hišo od ceste? Čegavega poslopja stoji precejšen del na srenjskem svetu? Kje so računi za domači vodovod in cevi, katere vam je za enkrat poravnala srenjska posojilnica? Ali res že celih šest let ni bilo računa pri srenjskem gospodarskem odseku? In ob volitvah! Ali ste brali § 8. volivnega reda, ki prepo-veduje pridržavati glasovnice drugih na svojem domu? Slučaji za vas so na razpolago. Bodi teh vprašanj dovolj. Od Mružja pričakujemo odgovora nanje. Srenjane pa vprašamo, kateri so možje med njimi: doklej se boste dali še strahovati Mružu in njegovi žlahti? Ali morete poslušati nadučitelja, katerega vsakdanja dušna hrana je »Slovenski Narod«? Zganite se in pokažite tem ljudem, da niso sami gospodarji v srenji. Vsi pošteni ljudje vam bodo za to hvaležni. — Razen navedenih so se trudili v Srednji vasi za Trillerja Podravnkar, ki životari le še vsled skrajne prizanesljivosti srenjske hranilnice, Erlah, gostilničar v Triglavu in nekaj znanih žganjarčkov. Pri Stari Fužini je šel proti našemu kandidatu v boj Suhelj, ki ima tudi mnogo vzroka za to. Pridno se je hujskalo čez našo stranko pri Gašperinu (Mihovcu), češ, da bodo tega pro..... kaplana naznanili in zaprli, ker okrog agitira. Najzanimivejši po vsem tem boju proti naši stranki pa je to, da sedaj po strašnem porazu liberalne stranke ti ljudje drug na drugega zvrčajo krivdo in noče nobeden biti vzrok gonje proti našemu kandidatu. Ubogi ljudje, čemu ste se tako pehali in trudili cele noči? Nas veselijo posebno to, da smo vendar do dobra spoznali to čedno družbo. Vsi, ki vam je za pošteno delo v blagor domačega kraja, proč od takih ljudi! Pomilujemo pa nekatere, o katerih vemo, da so bili le zapeljani, a so trmasto tiščali za njimi! Vsa čast pa zavednim volivcem iz drugih vasi, posebno pa tudi našim somišljenikom iz Srednje vasi in Fužine, ki so vključ najbolj najstrašnejši gonji nasprotnikov stali neomajno kakor skala! — Pri premovanju konj na Bistrici dne 17. t. m. so dobili iz naše župnije darila: Za žrebetne kobile Jožef Proželj s Polja 20 K in srebrno svetinjo (4. darilo); za triletnice: Štefan Čuden, Češnjica, 30 K in srebrno svetinjo (3. darilo) in Janez Žagar,

Stara Fužina, 20 K (4. darilo); za dveletne in letnice: Jakob Mlakar, Češnjica, 50 K in srebrno svetinjo (1. darilo), Fr. Stare, Srednja vas, 30 K in srebrno svetinjo (3. darilo), Jan. Rozman, Polje, 20 K in srebrno svetinjo (4. darilo); J. Stare, Srednja vas, Jak. Odar, Fužina, Janez Pokovec, Fužina, Jož. Gašperin, Fužina, in Jan. Sodja, Češnjica, po 20 kron, Jan. Cvetek, Srednja vas, 10 K. — Nemško planinsko društvo je postavilo svojemu rajnkemu vodniku Lovrencu Škantarju na srenjskem pokopališču lep nagrobni spominek. Malo smešno se vidi samo nemški napis. Čudno pa je, da ni opaziti na spominku nobenega križa.

g Vič-Glince. 13. junij je bil za nas dan trojnega veselja. Obhajali smo god farnega patrona sv. Antona, pozdravljali smo krasno zmago S. L. S. pri državnih volitvah. Še posebno smo se pa zveselili, ko smo slišali izid državnoborskih volitev v naši občini. S trojnim strelom se je naznanilo to trojno veselje širom občine. Skoraj si nismo upali misliti, da bomo socije z glasovi pustili za seboj, kajti leta 1907. so bili za 127 glasov pred nami. Vrhu tega so pa postavili za kandidata Toneta Kristana — tukajšnjega rojaka, češ, bo bolj »vleklo«, a vse spletke nasprotnikov niso nič pomagale, ne pri socijih s Tonetom, ne pri naprednjakih tudi z domačinom Tribučem. Vsa čast in hvala za ta srečni uspeh gre krščansko-socialnemu delavstvu in pa vrlim posestnikom Vičanom, ki so, zapostavivši vse osebnosti in vse zlate obljube Toneta in Pepeta, odločno oddali svoje glasove za edino pravo Slovensko Ljudsko Stranko. Možje in mladeniči volivci, ostanite i v bodoče zvesti zastavi mogočne S. L. S!

g Tržiške novice. Hud boj smo bojevali 13. t. m. V treh občinah obširne tržiške župnije se je volilo. Udeležba je bila ogromna, le bolni in odsotni iz domačega okraja so izostali. Volitev je pokazala, da je velika večina volivcev v taboru S. L. S. Tržič in Sv. Ana sta imela pri zadnjih volitvah nasprotno večino, sedaj se je to popravilo. Sveta Ana je dala za Pogačnika 53 glasov, za rdečkarja 31 glasov, katere so ondodnim delavcem in nekaterim kmetom podpisali tržiški socialisti, in za Trillerja 7 glasov. — Z napetostjo se je pričakovalo, kaj bo v Tržiču. Saj so so drugi razbodbali vsepovsod, da bo njih večina. A kako razočaranje! Pogačnik 246, Dermota 166 in Triller 37 glasov. Rdečkarji so se potuhnilili in z zabavljanjem se poskrili po raznih brlogih, ko so izvedeli za izid. S. L. S. je izborna napredovala. Da niso sodrugi preslepili nezavedneže z draginjo, bi bila naša četa štela gotovo nad 300 mož. Nemci so oddali prazne glasovnice. — Sveta Katarina se je zopet izkazala. Skoro vsi možje in mladeniči so bili na mestu. Dasi je v občini mnogo delavstva, je dobil socialist Dermota samo 6 glasov, Triller nobenega, Pogačnik 144. Nič niso pomagali volivni oklici, katere

so raznašali rdečkarji. V Dolini in Lomu stoje močje neupogljivi, trdni kot skala. Slava vsem zavednim, krščanskim volivcem! — Procesija sv. Rešnjega Telesa se je vršila zelo slovesno. Zjutraj je grmelo, treskalo, deževalo in po bližnjih hribih celo snežilo, ob 9. pa se je zjasnilo, da je bilo mogoče napraviti obhod. Udeležili so se procesije: mladina vseh šol, Orli v kroju, društvo sv. Jožefa, Marijina družba, požarna bramba z novo zastavo, trški občinski urad, c. kr. uradi in nepregledne množice vernikov.

g Iz selške doline. Volivni odmevi.

Tam na zelenem travniku leži soldat mertv; ima glavco vso razsekano in nogo odtrgano . . .

Ubogi Strojec! Smilil se nam je v Davči, pa pomagati mu nismo mogli. Zares, ubogi Strojec! Neusmiljeno je bilo rihtarja pošteno slovensko ljudstvo dne 13. junija. Ubogi Strojec! Verjel je, pa ne svojim pametnim pristašem, ki so ga svari, naj nikar ne hodi po kostanj v ogenj, ampak lahko-mišljenim in širokoustnim kričanjem in njihovim lažnjivim in farbarskim glasilom in šel je boj bojevati z najboljšim epom zmage . . . Zdaj pa leži na zelenem travniku politično mrtev . . . Ubogi Strojec! Šel se je igrati z ljudsko pošteno dušo, svoje liberalno in protiljudsko srce je ogrnil in zagrnil s katoliškim plaščem, ljudstvo pa je videlo skozi ta plašč, mu ga strgalo s pleč in zaklicalo iz nad pet tisoč grl: »Beži od nas, ti nisi naš!« Šel je v boj za propalo in protiversko liberalno sodrgo, ki pljuje na nune in na vse, kar je svetega vernemu slovenskemu ljudstvu, in bila se je bitka dne 13. junija in Strojec je zadelo nad pet tisoč pušč, sproženih iz katoliških lokov in sedaj »ima vso glavco razsekano in nogo odtrgano« . . . Ubogi Strojec! — Vesel dan je bil 13. junij za našo stran-ko zlasti v Železnikih. Nikjer niso s toliko gotovostjo pričakovali Strojčeve zmage, kakor v Železnikih. Tu je velika večina zagotovljena. Pri nas ne more faliti, zato hajd v okolico, da tudi endi izpreobrnemo »zabite kmetek«. In šli so kakor lovski psi železniški liberalni predikantje v Zalilog, v Martin-vrh in sosedne vasi. Žene pa so jih menda sprejele s pomijami, kakor svoj čas protestantske predikante, ko so hodili po teh krajih z novo vero in s čistim evangelijem. Vrnili so se z dol-gim nosom in s pokloftanim klobukom ti »pošteni« alkoholiki in nočni razgra-jači in umni gospodarji, ki ob delavni-kih desetkrat spé do 10. ure zjutraj. In ti hočejo rešiti slovensko ljudstvo! Gorje narodu, če postane tak, kot so oni. Gostilne bodo v tri »štuke«, kme-tovski domovi pa bodo na tleh. In vse, kar liberalno diha, je čakalo na zmago, — od »velike« Agate pa do zadnje so-količice. Pripravljena je bila godba za zmagovalni obhod po Železnikih, pri-pravljene zastave, sodčki piva nastav-ljeni . . . Kar počí kanonček — oh,

groza, »klerikalni« kanonček, s cer-kvenega stolpa zaplapola slovenska trobojnica . . . »Živio, zmaga naša!« iz sto in sto ust. — In poskrili so se libe-ralci, kakor zbeže miši v luknje, ko se prikaže mačka na pozorišču. Slava za-vednim volivcem! — Kdo je najbolj agitiral za Strojčevca, tega vzornega go-spodarja? To so sami imenitni možje in vzor-gospodarji. Šlibar v Selcih, Pstotar na Jamniku, Jerala na Logu, mlinar na Luši in Lovre pod Lonkom. — Strojčev Polde, ta najnovejši ob-činski berič, je hotel vreči pred par dnevi enega naših mož iz prodajalne, češ, da nima nič opraviti notri. Močje, to si zapomnimo. Saj je še dosti pro-dajalen na svetu. Če je tako, bomo šli pa drugam, potem bo pa imel Polde čas sedeti sam na sokolskem gnezdu in biti za sokolsko kokljo. Svoji k svo-jim! — Na sv. Rešnjega Telesa dan je pobelil sneg ves Rakitovec doli do Pod-lonka. Kmetje so rekli: »Strojec se je podal in razobesil belo zastavo«. — Zastavo je vrgel s cerkvenega stolpa v Železnikih neki nahujskani liberalni petelin. Zastava bi bila skoraj priletela s svojim težkim drogrom na neko žen-sko. Priletela ji je tik za hrbet. Slišala je šumenje in se tresoč se na celem te-lesu komaj umaknila. Cerkenik in nekaj drugih so tekli v cerkev in dobili zločinca skritega za altajem. Rekel je, da je nahujskan od drugih in da je prisegel, da ne izda nikogar. Stvar pre-iskuje orožništvo in mi zahtevamo, naj se vse stori, da pride v roke pravice tudi pravi krivec. Torej cerkev so že začeli naskakovati. Kmalu bomo na Portugalskem.

Dolenjske novice

d Iz ribniške doline. Zadnji volilni boj v ribniški dolini je poostрил načelna nasprotja med pristaši S. L. S. in libe-ralci. »Neodvisniki« so nastopali z vso hinavščino in lažjo, kakor redko kje drugje. Hvala Bogu, ni jih veliko, ki so jim verjeli! S. L. S. je nastopila v Ribnici pot zmage. Ni daleč več, ko bo moral pobrati šila in kopita zadnji li-beralci v občinskem odboru. Tudi Do-lenja vas vstaja. Ne bo dolgo in ljud-stvu se tudi tukaj odpro oči in pojde rakom žvižgat liberalna županova nadvlada. Volilci zahtevajo jasne raču-ne bodisi v načelih, bodisi v gospodar-stvu. — Moč organizacije stopa z veliko silo na dan. Vrli Loškopotočani so te-mu jasen dokaz. Da bi ne volili kandi-data S. L. S., jih niso preslepili ne laži, ne grožnje in obeti raznih mož, ki ve-liko in lepo govore ali malo storijo. Tu-di Sedražica ni zaostala in Sv. Gregor je jasno pokazal, da na slemenskih vi-šavah ne bo nikdar gnezdil sokol. Čast tudi vsem drugim krajem! Škoda, da se je volitev vršila v času, ko ni doma naših rešetarjev, ki vedo ceniti zasluge

našega gospoda poslanca. — Višnikarja Ribničanje ne marajo. Kar jim je na-prtil kanalizacijo po trgu, ki je tako »kunšno« delo, da je samo pri Višni-karju mogoče, gre njegova slava oči-vidno navzdol. Kmalu ga bodo, če še pride v Ribnico, z metlami napodili. Kako je nekdanji svetnik pri nas še spoštovan, je pokazal 13. junij. V prejš-njih časih je bil ves trg pod njegovo komando, a danes ima komaj — 23 pri-stašev.

d Vače. Vrt naše kmetijske podruž-nice se le bolj počasi in s težavo zbolj-šuje. Še ni dolgo, ko je ta »paradiž« ob-čudoval g. Humek, tudi g. Kristofu je na neki poseben način ugajal. Še mar-sikatega strokovnjaka bo pot peljala mimo, ker bomo letos še več predavanj o gospodarskih rečeh priredili v našem izobraževalnem društvu. V nedeljo, 11. t. m., nam je gospod ravnatelj G. Pirc pojasnil velik pomen živinorejske zadruge, ki se bo v najkrajšem času osnovala za naš kraj. Kdaj in kje, to bodo posestniki ukrenili. Bilo je samih posestnikov do šestdeset, vseh poslu-šalcev pa do 150. Da se ravno za gospo-darska vprašanja kaže toliko zanimanja, je vsekako častno za naše ljudstvo. — Javno vprašanje. Ko je bila pretekli teden v Ljubljani porotna ob-ravnava glede propadle Glavne posojil-nice, je bil kot priča zaslišan tudi nam dobro znani Alojzij Žerjav, ki je bil so-ustanovitelj Kmetске hranilnice na Va-čah. Celo pod njegovo streho se je pr-votno nahajala. Kot priča je pa v Ljub-ljani izjavil, da je pri Kmetški hranil-nici na Vačah imel naloženih 5200 K, a ker se mu ni varno zdelo, jih je vzdig-nil in naložil v Glavno posojilnico. Vprašamo: Zakaj za Žerjava ni bila varna, in zakaj mora biti varna za kmete?

n Tirna pod Sv. Goro. Dne 28. maja so prišli liberalni pobje z Vač trobit na Roviše in v Tirno. Pri nas so fan-tom v gostilni, ko so bili malo »fajht-ni«, izvabili nekaj kronic. Le naj jih imajo za jeruš, na praznik sv. Petra in Pavla pa nas ne bodo videli na Va-čah. Če imajo dosti dolga na orodju, ga ne bodo z našimi kronicami plače-ovali. Če jih nobeden več ne mara na Vačah, se ne bomo mi hodili namesto njih sramovat, da bi še za nami s pr-stoma kazali. Če jim doma dekleta fige kažejo, jih morajo že poznati, mi ne moremo pomagati. Na Rovišah niso ho-teli pristopnine, po našo jim tudi ne svetujemo hoditi.

d Loški potok. Na vse načine se hočejo naši nasprotniki maščevati nad volilci S. L. S. To pa zato, da jih kaj več pridobe s silo za bodoči boj — pri občinskih volitvah. Hočejo napeti vse sile, da debe v roko občinski zastop. Trosijo grozne laži in neumnosti o de-lu sedanjega odbora. O vsem delu bo dosedanji odbor položil jasen račun vsem občanom v javnosti. Govore o de-narju, ki ga je dosedanji odbor prejel, koliko je dvignil naklade, kako je raz-drta občinska uprava. Dokazali pa bo-

mo, da je odbor dobil veliko v slabem stanju, veliko dolga, visoke doklade. Sedaj pa je skoro vse že popravljeno, znižale so se doklade in čisti preostanek poslovnega leta je lepa postavka. Laži so nesramne, tem lažji bo protidokaz. Obetajo hud boj, nadjačo se sigurne zmage. Nadjamo pa se, da naše ljudstvo je spoznalo in predobro pozna te hinavske ljudske dobrotnike, pa jim da brco, da trdo odlete v zadnji kot, ker ena misel mora prevevati vse naše potoško ljudstvo: s takimi ljudmi v politiki se mora čisto pomesti! Sedaj, ko je občina zopet v redu, kolikor je bilo mogoče v dveh letih, pa ne ti ljudje silijo nazaj! Ko pa pridejo v odbor, pa eden kriči na vsa usta, drugi mandat odloži in zbeži ven, ali pa se sili za župana, potem pa se odpove! Ali so taki ljudje za preresno občinsko gospodarstvo?! Če imajo ti neodvisni kmetje pogum, da se ljudstvu vsiljujejo, bodo tudi naši volilci imeli to odločnost, da jim bodo pokazali vrata. Ker se sami spoznajo nezmožne za kakor res ljudsko koristno delo, potem pa še polena mečejo ljudem, ki se hočejo žrtvovati za blagor naše občine. Odkar je prodrla misel S. L. S. v naši dolini, je šlo naše ljudstvo od zmage do zmage — proti tem tičem. Nadejamo se, da naši ljudje store na dan volitve največje delo in pometejo popolnoma s to sorto v naši občini. Pravo kmečko ljudstvo bo govorilo, da se bodo neodvisni kmetje poskrili, kot so se dne 13. junija.

d Iz Radovice. Slaba se nam obeta. Od trte, ki je tu edini vir dohodkov, nimamo letos nič pričakovati, toča jo je skoro uničila. Zdaj pa že več časa neprestano dežuje, da ni mogoče tako škropiti, kakor bi bilo zlasti letos treba, da se vsaj to, kar je ostalo, ohrani in pa novi poganjki. Hvala veleslavnemu deželnemu odboru, ki nam je prihitel na pomoč ter brezplačno doposlal že 2000 kg galice. Prva navodila, kako ravnati s poškodovano trto, nam je podal c. kr. vinarski nadzornik gospod Skalicky, ki je na prošnjo tukajšnjega županstva takoj sem prihitel. Dne 10. t. m. si je ogledal vinograde c. kr. kletarski nadzornik gospod Gombač, ki nam je tudi toplo priporočal močno in večkratno škropljenje, ker sicer je trta v nevarnosti, da popolnoma propade. Istega dne sta prišla sem tudi gospoda poslanca Jars in Matjašič, kar je vse še prav posebno razveselilo. Kakor vsi gospodje, tako sta bila tudi ta dva presenečena nad ogromno škodo, ki jo je napravila toča. Obljubila sta, kar moč vse storiti, da se ljudstvu v veliki bedi pomore. Le na ta način bi se moglo tudi ljudstvo pridržati doma, sicer se bo začelo zopet romanje v Ameriko, kakor pred leti, ko je trto uničila trna uš. Nekaj jih je že te dni odpotovalo, več se jih še odpravlja. Dne 13. junija je dobil gospod Jarc, kakor smo že sporočili, na Rakovici 153 glasov, lani 137. Gospod poslanec si je že lansko leto ob svojem prihodu pred volitvami

ljudstvo prisvojil, zato ga je šlo tudi letos navdušeno volit. Da ne pozabimo, da je imel tudi protikandidata, zato je menda oddalo 5 zaslepljenih revežev svoje glasove — Petru Majerle, eden pa se je celo spomnil E. Gangla, žalostnega spomina. Ker smo že na tem, da obveščamo svet o tukajšnjih žalostnih in veselih dogodkih, ne moremo zamolčati še ene stvari. Semkaj prihaja večkrat na leto nek gospod iz Metlike, po kakem poslu, še sedaj prav ne vemo, zakaj iz vabil, katere razpošilja raznim strankam, bi se dalo sklepati, da je zemljemerec, ali celo nadzemljemerec, iz obnašanja njegovega pa, da mu je vse kaj drugega pri srcu, ali v želodcu. Tudi dne 13. t. m. je poklical ob 8. uri zjutraj, torej ko se je volitev pričela, nekaj strank v občinsko pisarno na Radovici. Stranke pridejo, toda njega ni. Čakajo do 11. ure, njega ni, zato odidejo. Šele ob pol 12. uri pride od nekod, a ker strank ni, ni bilo nič z uradovanjem. Ljudje pridejo ob pol 3. uri zopet, nič, dasi se je med tem časom dodobra naspal. Ravno tako se je godilo dne 9. junija. No, pa o vsem tem bi molčali, da ni ta mož pri tej priliki kazal tudi svojih liberalnih rogov. Najpoprej se obregne ob volitve. Začne se prepirati z domačo gospodinjjo in razgrajati: »Tu ste vsi zabiti, ki Jarca volite, glava in r... vam je polna škofovskega pastirskega lista, koze Jarca volijo« itd. Dobro mu je zasolila pametna žena: »Ko bi se vi po tem ravnali, kakor naš škof uče, bi bili pametnejši, kakor ste.« V hiši se je vedel skrajno nedostojno in govoril neslane besede. Čudimo se potrpežljivosti naših ljudi. Za danes naj zadostuje, dasi imamo o tem še precej gradiva. Vprašamo le: Je-li tak človek sposoben, opravljati tako važne, javnopravne posle in ali se ne pravi to ljudstvo naravnost šikanirati in to v času, ko je od zadnje toče še vse zbegano in ima dela in skrbi čez glavo? Ali sme od ljudstva plačani ljudstvo tako nesramno izzivati in žaliti?

d Trebnje-mokronoški okraj je pokazal pri volitvah, da se ne da strahovati smolnatih suštarjem in lažnjivim agentom. Z vsó silo so se vrgli liberalci nad Trebnje, Mirno, Št. Rupert, Mokronog, Sv. Trojico. Lagalo se je tako, da je še pametnih liberalcev bilo sram. Tavželj in Grandovec v Trebnjem, Bulc na Mirni, Prah, Rugel, Brcar, Frelj v Mokronogu, to so imena, katera ostanejo v spominu našim ljudem! Vsa drevesa in konfini ob cestah in potih polna plakatov za Dolfeta! Vse zastonj! Vse laži je ljudstvo ovrglo, ker pozna našega vrliga duhovnika-kmeta, župnika Hladnika. Čast vsem, ki so pokazali z besedo in dejanjem, da se ne boje iti v boj za pravico in resnico zoper laž in nevero! Čast možem in mladencičem, čast dekletom in ženam! Trauermarš in pogrebni zvon za liberalce se je razgledal po celi dolini mokronoško-šentruperski sem do Trebnja. Dolfeta so pokopali; liberalci od jeze so

pihali, ko Hladnika za poslanca so izbrali, vrli volilci Slov. Ljudske Stranke na Dunaj ga poslali. Živela Slovenska Ljudska Stranka in nje neustrašni volivci in izvoljeni poslanec Hladnik. Naprej do novih zmag! — Iz cestnega odbora trebnjskega je frčal Pavlin iz Trebnjega. Pravijo, da sta mu dve debeli solzi pritekli na liberalno lice! Oh! — Toča je pobila po Homu pri Št. Rupertu dne 10. t. m. zvečer. Škoda je precej.

d Boštanjске. »To bo fletno zdaj, ko smo Reisnerja izvolili,« se je razvnel v torek po volitvah neki politični tišlar. Najbrž si je mislil, da bo odsedaj žganje vsak dan zastoj teklo, kakor ga je dobil na dan volitev v dveh boštanjskih gostilnah. — Živijo Reisner so se drli hripavi glasovi v Drmelovi gostilni, ko je prisedel Lojze in jim povedal, da je Reisner že zmagal, saj je dobil samo v Boštanju on 11 glasov več kot Povše. Lojze je menil, naj bi šli še po vasi slaviti liberalno zmago, vendar je bil eden še toliko trezen, da se je ustavil tej trapariji. Čez dva dni pa prinese »Domoljub«, da ima naš poslanec Povše 2442 glasov več kot Reisner in njegov bratec socialni demokrat skupaj. Ta novica je bila za boštanske liberalce kakor luč za ščurke. Vsega tuljenja in pijančevanja Reisnerju na čast je bilo konec. Lojzeta že cel teden sem ni več na solnce, Grof se jezi in preklinja, vsi drugi se pa dušajo in taje, da niso volili liberalca; samo tistega ni, ki bi jim to verjel. Saj se jim je brala liberalna potuhnjenost na dan volitve z obraza bolj razločno kot pa z glasovnic, ki so bile polite vse s špiritom. Volilo je liberalca celo nekaj takih, ki smo o njih dosedaj mislili, da so možje. Sedaj se poznamo.

d Iz Ambrusa. Pokazali so naši liberalci tudi pred svetom, da so velike ničle. Kako zgrevani so bili na dan volitve; kakor obsojenec, ko gre na vislice. Še hujše je pa še sedaj, ko so se tako razkrinkali. Na posamezne vasi jih pride največ na Brezovdol. Tam se je posebno trudil A. Š., ki je volilca nafarijal, da mu je zapisal namesto Jakliča pa Puseljna. Seveda bo treba s takimi pošteno obračunati, še najbolj pa ob prihodnjih občinskih volitvah. Tisti je tudi rekel, da gospod župnik se ne sme vtikati v občinske ali politične posle. Seveda za politiko morajo biti le taki učenjaki, kot je on. Prav po liberalno.

d Librga. Volitve so že davno minule in g. Jesenšku, vulgo Vereja (naj ima enkrat to čast, da vidi svoje ime tiskano v »Domoljubu«) se že od samega dolgega časa zdeha v njegovi prodajalni, ker nima več glasovnic, ktere so mu nosili razni analfabeti iz Primskovega, da bi podpisaval tistega svojega »Rajsarja«, kakor so nekateri imenovali liberalnega kandidata. Kaj ne, gospod Vereja, precej truda je bilo in tudi precej šnopčka je šlo. Še Piš je baje nekaj agitiral ali kakor pravijo, da je bil za liberalnega taberharja. Pa

vse zastoni! Pri nas se je vjelo le par kalinov. Ljudje po naših hribih in dolinah niso za liberalizem in če Bog da, tudi ne bodo. Da bi mi Libržani in Kostrewničani podpirali tisto stranko, katere listi dan na dan napadajo in zasramujejo papeža, škofo pa duhovščino in celo najsvetejši zakrament, tega tudi Jesenšek ne bo dočakal! Zato pa svoji k svojim! Pri liberalcih naj kupujejo liberalci!

d Škocijan pri Mokronogu. Kandidat Slovenske Ljudske Stranke je izvoljen. Da bo s tako ogromno večino — tritisoč glasov nad Ribnikarjem, tega v Škocjanu nikdo ni mislil. Škocijanska občina se je najslabše obnesla. Kar je, je. Liberalni oštirji, katerih ni v fari nič manj, nego 14, so zmagali. Vendar relativno so liberalci padli za 35 glasov. — Volilni boj je celemu okraju, zlasti pa Škocjanu neizmerno koristil. Zdaj so vsaj liberalci morali povedati, kaj imajo zoper duhovnike. Pokazalo se je, da nič, razun to, da so njih hudobnemu življenju na potu. Pokazalo se je, da sovražijo vse kršč. ljudstvo in rimskega papeža, kratko: katoliško cerkev. — Eden poglavitnih naših liberalcev je priznal, ko se ni mogel več braniti: »Četudi imajo klerikalci prav, vseeno ne sme njihova veljati«. — Ker ni šlo z resnico, so si izmislili naravnost peklenške laži o tlaki, o vinskem davku, Hladnikovih češpljah in jih risali tako nazorno, da so nekateri, ki ne poznajo liberalne zlobnosti, kar upili: »Zdaj smo pa proč.« — Ampak ravno to bo zagnusilo liberalce za večno vsem poštenim. Zdaj že marsikdo ve, da ima Hladnik najlepši vrt na Trebelnem in da v katekizmu ni tlaka nikjer zapisana, v liberalnih naukih pa je ne samo tlaka, ampak sužnost v najgroznejši obliki.

d Hinje. Volitve so pri nas primeroma zelo dobro izpadle in če pomislimo na agitacijo nasprotnega kandidata Pucelja, je bil izid naravnost izborn. Zaman se je trudil Pucelj in njegovo spremstvo po Zvirčah, kjer je pretil, da ne bo več kupoval telic. Samo en shod domačega kaplana je zadostoval, da je razbil vse pomisleke.

d V Tržišču je dobil Hladnik 90, Dolfek 115 glasov. Za nas je to velik napredek, zakaj pred štirimi leti je bilo za Hočevarja oddanih le par glasov. Sicer so si pa tudi to večino liberalci priborili le z nasilstvom. Ljubljanski liberalci so jih naučili, naj na dan volitve zastavijo vse dohode na volišče. Tako je tudi storil novopečeni župan Okorn. Za pomagača mu je posodil med drugimi tudi tržiški »kramar« svojega mlečozobega Joškota iz prodajalne, ki je kar tirjal od mimoidečih volilcev glasovnice. Nek volilec mu je dejal: »Ni da bi morali tržiški otroci vedeti, koga sem volil«. Nekdo drug mu je dejal: »Znam sam pisati, sem hodil v tisto šolo kakor ti«. Nek liberalec je našemu volilcu skrivaj izmaknil glasovnico iz rok. Naš volilec pogleda krog in praša, kje je njegova glasov-

nica. Nekdo pa mu da drugo, zvito. Volilec jo pa vendar pogleda in vidi, da je na nji Ribnikar in ne Hladnik, na kar je tirjal od komisije drugo glasovnico. — Vseh sleparij ne bomo naštevati. Župančku Okornu rečemo: Ruvanje proti Slovenski Ljudski Stranki, ti bo izpodneslo županski stolec. — V spomin si moramo še tudi poklicati »zlate besede« tržiškega »kramarja«, ki jih je govoril na shodu pred Šmickovo šnopsarijo, za katerega pa niso imeli dovoljenja od glavarstva. Lagal je, da je dejal dr. Zajc na našem shodu, da je največja nesreča za kmeta zajec. Očka Prijatelj, zakaj pa ne pridete poslušat na naš shod, da potem take neumnosti kvasite? Slišali bi bili, da zajec ni ravno največja nesreča za kmeta, pač pa mu dela precej škode in je zato čisto prav, da dobi do njega nekaj več pravic. Slišali bi bili pa še tudi druge, veliko bolj važne stvari. — »Dve stranki morate biti, saj bi niti ne bilo prav, ako bi jih ne bilo,« je modroval naš »kramar«. Lahko ste dve stranki ali pa še več, če se n. pr. mož in žena kregata, ali naj posadita na njivo krompir ali fižol. Kadar pa gre za vero in nevero, pa mi ne smemo poznati dveh strank. In tisti, ki bo klical k nam brezverske liberalce iz Ljubljane, ga bo ljudstvo neusmiljeno preziralo. »Če bi bilo treba, bi bil prej kdo izmed nas (liberalcev) pripravljen za vero položiti glavo, da mu jo odsekajo, kakor klerikalci«, je tudi dejal. Posebno Ribnikar in Pustoslemšek, kaj ne očka Prijatelj, ki dan na dan mažeta po »Jutru« in »Slovenskem Narodu«, da človek nima duše, da se je svet sam naredil itd.! Končno je še dejal tržiški »kramar«: »Pri nas bo kakih pet Hladnikov, drugi bodo pa Ribnikarj«. V resnici je bilo pa 90 Hladnikov in bi jih bilo še veliko več, ko bi jih ne bili v zadnjem hipu črtali liberalni sleparji. — In »kramar« se je prijel za glavo: »Kaj če bodo sedaj ljudje name hudi!?« So že hudi. Že šumi po fari, ki je pa večja kakor občina: »Svoji k svojim! . . .« Tako govore ljudje, ki se čudijo, da je Prijatelj (doslej cerkveni ključar), nastopil proti duhovnikom v obrambo ljubljanskih liberalcev.

d V Leskovcu pri Krškem imamo najbolj grde in najbolj divje liberalce. Res? Ljubljanski so sicer opljuvali nune, naši liberalci so pa s katranom ostudno pomazali farno cerkev in podružnico in — sebe! S tem so pokazali, da jim še cerkve niso več svete! Kaj bi bili šele naredili, ako bi bili zmagali! Plačilo za to podlo početje jim ne odide: naši možje jih bodo v kratkem še hujše premagali kakor zadnjič!

d Iz Leskovca pri Krškem. Naši liberalci pravijo: Svoji k svojim! Naš somišljenik pride nekaj kupit k nekeму liberalcu. In kako mu postreže? »Tebe ni treba več v štacuno, ker si volil f . . . !« S tem je hotel pač reči, da prodaja samo liberalcem. Nam je to prav. V liberalne štacune nam ni treba zahajati. Svoji k svojim!

d Iz Šentjanža na Dolenjskem. Dne 11. junija po prvi maši je imel liberalni poslanec Reisner shod v Majcnovi gostilni. Hotel se je pokazati ljudem prav pobožnega, ker je prišel tudi v cerkev, toda ko je slišal, da se bere na prižnici pastirski list, jo je takoj popihal iz cerkve. Po sveti maši je otvoril shod starosta »Sokolov« s temi besedami: »Otvorim shod in dam besedo tukaj temle«. Tako se je prestrašil ta starosta, da še imena poslanca ni mogel povedati. Nato je začel zabavljati Reisner čez pastirski list, čez škofa, čez papežev odlok, da se puste otroci tako zgodaj k svetemu obhajilu, češ, da se bodo takoj v nežni mladosti popačili. A hvalil je liberalne župnike, ki gredo liberalcem na roko. Proti koncu shoda je pozval predsednik shoda Majcnov Anže nekega člana »Katol. sl. izobraževaln. društva« predse ter mu je pripovedoval nekaj takega, kar sploh ni za javnost. Mislił jenamreč, da mu je upadel pogum in srce zlezlo v hlače, kakor je bilo Sokolu iz Brežkega, ko je imel shod dr. Zajec. Upal je tudi, da ga bo s tem osramotil, pa se jih je sam prav pošteno nalezal, da je ves zmeden in tresoč se od jeze planil proti vratom in izginil. S tem se je shod zaključil, ne da bi bili glasovali za kandidata Reisnerja.

d Volitve v Belikrajini. Belokrajci na vedno bolj izpregleduje in spoznavajo, da je le Slovenska Ljudska Stranka prava stranka, zato se je pa vedno bolj in bolj oklepa. Vsake volitve prinašajo naši stranki lepšo zmago. Le še par občin je pri zadnji volitvi glasovalo pretežno liberalno, in da je med temi Gradac, ki pa je začel tudi že izpregledovati in mesto Metlika, se ne smemo čuditi, ako poznamo, kakšna strahovalna liberalna svojat tu vlada. Koristilo pa najbrž tudi tem ne bo, če svojih trdovratnih glav ne uklonijo kmalu. Kdor je danes še z liberalno stranko, in dela zoper pravo ljudsko stranko, dela naravnost zoper sebe. Dasi je pa mesto Metlika še danes zagrizeno-liberalno, je zato pa njena okolica odločno v taboru Slovenske Ljudske Stranke. Saj je občina Lokvica oddala vseh 97 glasov za Jarca, občina Rosalnica — Božjakovo 158 in le 2 (dva) za liberalca, občina Drašiči pa 84 za Jarca in 6 (šest) za liberalca. V Drašičih je pa g. učitelj volil liberalca in agitiral za njega, zato so pa možje na njega pošteno ogorčeni. In potem pridejo učitelji in zahtevajo, da naj jim Slovenska Ljudska Stranka plače poboljša. V celi metliški župniji je dobil g. Jarc 405 glasov, liberalec pa le 152. Slava zavednim volilcem!

d Podgrad pri Novem mestu. V sredo pred praznikom sv. R. T. je slovesno zvonjenje naznanjalo, da so dovršena dela pri novi kapeli Marije Pomagaj. Ker bode gotovo zanimalo vsakega bralca »Domoljuba«, zlasti naše sosede tostran in onstran Gorjancev, naj v kratkem nekoliko povem o njej. Začeli smo pripravljati za zidanje potrebni material lansko leto začetkom

meseca januarja. Z zidanjem smo pričeli 1. junija in do konca septembra je bila stavba pod streho. Nameravali smo dovršiti vse že lansko jesen in kapelo blagosloviti, pa vedno deževje nas je oviralo. Nadaljevali smo letos in v šestih tednih vse dovršili. Kapela dosega velikost podružnice. Notranji prostor meri na dolgost 12 m, širokost 5 m, na visokost pa 6 m. Zidana je v romanekem slogu iz samega kamena in na zunaj ni ometana. Porabili smo za zidanje kamen iz starega mehovskega gradu, ki lepoto kapele zelo povzdiguje in jej vsled svoje sive barve daje starinski značaj. Vsa kapela naredi jako ugoden vtis, je zelo lepa v vseh posameznih delih, da jo je vredno priti pogleda. Stoji poleg občinske poti, ki pelje v Podgrad, blizu tam, kjer je stala nekdanja kapelica. Od ceste je oddaljena šest metrov in stoji dva metra višje od nje. Ob cesti pred kapelo je 20 metrov dolga škarpa, ki drži nasip, po katerem se pride od obeh strani do kapele. Zelo lep in obširen prostor je okrog kapele, zelo pripraven za večje shode. Okrog in okrog rastejo lipe, zadaj pa smreke. Posebna zahvala gre domačim župljanom, ki so največ pripomogli, da se je lepa kapela mogla sezidati in dovršiti. Pomagali so pri vseh delih z rokami in voznjo od začetka do konca brezplačno. Zlasti težavno je bilo spravljati kamen z vrha Mehovega. Rabili smo za to tri mesece časa. Hodili so tudi brezplačno streč zidarjem vrsteč se po vaseh. Tudi vrli sosede iz Stopič so nam veliko pomagali. Vozili so brezplačno les in opeko. Izrekamo jim tem potom pristrčno zahvalo. Posebna zahvala gre našim Amerikancem, kakor tudi nekaterim domačim, ki so nam pomagali z darovi. Vsem poplačaj Bog na priprošnje Marije Pomočnice. Tudi pobožnim romarjem, ki so radi obiskovali nekdanjo kapelico in s svojimi darovi pripomogli veliko k zidanju sedanje nove, katero upamo, bodo še rajše in še v obilnejšem številu obiskovali, gre naša zahvala. Prihodnjo nedeljo, t. j. v nedeljo po Kresu, dne 25. junija ob deseti uri jo bodo ml. g. prošt novomeški blagoslovili. Vabljeni so vsi častilci Marije Pomagaj Podgradom.

d Loški potok. Dodatno k poročilu o zgodovini političnega razvoja naših neklerikalcev poročamo, da ni bila nič kaj trdna veriga, ki je naše liberalce pripelala na liberalno barko. Ko je namreč s svojo kandidaturo vstal tam v Laščah neodvisni knež Pucelj, in vabil ljudi v svojo štacuno, so mahoma pozabili vse dobrote in sládkosti liberalne mamice in čez noč so se že poklonili Pucelju, za katerega goré zdaj z vsemi svojimi močmi. Pa sô ga povabili k nam, da bo tu videl njihovo armado. O shodu omenjam le to, da ga pravzaprav ni bilo — ker je pač nas premalo neodvisnih kmetov — preveč pa somišljenikov Slovenske Ljudske Stranke. Zborovati so hoteli v gostilni g. Fr. Rusa, pa ker niso hoteli upoštevati na-

ših glasov in rok pri volitvi predsednika, ni prišel njih novi poslanec do besede. Šele ko smo odšli k sveti maši — shod je bil namreč pred deseto mašo napovedan — potem so se naslajali, ko jim je g. Pucelj našteval grehe Slovenske Ljudske Stranke in razvijal svoje silne načrte v 20 minut trajajočem govoru. Videl je grozno moč in silno število neodvisnih kmetov pri nas, pa se mu končno ni zazdelo več časa žrtvovati. Na tem shodu je kaj žalostno ulogo igral tudi bivši kandidat g. Ivan Rus. Še bolj zanimiva pa je bila volitev sama. Svoje ovčice so tolažili in gnali v boj s tolažbo, da Pucelj zmaga prav gotovo. Agitirali so na vse kriplje, še večer pred volitvijo so imeli shod v Rebrici (v Retjah). V vodstvo in med generale neodvisnih kmetov je prišla nova moč, namreč trgovec K. Bencina. Za tega človeka je pa še nova stranka predobra. Da ima ta moč pogum nastopiti v javnosti, se naravnost čudimo. Še bolj pa Rebrnikom, da gredo na njegove limance. Kam jo bo ta voditelj pripeljal, so že zgledi tu. Rebrnike pomilujemo. In zares! Zmaga je bila namreč — naša. Rebrski prerok, pravijo, da je pihal od jeze na svojo malo četo — zapeljani volilci pa nanj — češ, zakaj jih komandira tja, kjer ni zmage. Ó, šaj se boste že spekli, če boste hodili po kostanj za take voditelje. Pa so začeli kresovi v znak naše zmage, ljudstvo je navdušeno, Puceljevi so se pa kmalu poskrili. Naravnost podlo pa je, kako sedaj kažejo svoje moč. Svojo jezo radi hudega padca in ponesrečenega shoda, si ohlajajo na ta način, da vsakemu, ki je volil s Slovensko Ljudsko Stranko in je količkak odvisen od njih, hočejo gospodarsko škodovati in ga uničiti. Odpuščajo od dela, terjajo dolgove, odpovedujejo službe in drugo. Naravnost nesramno je, kar počenjajo v svoji onemogli jezi. Ker ne morejo prodreti s svojimi puhlimi govori in lažmi ter slepomišljenjem — hočejo s silo. Da sô tega zmožni, nismo mislili. Razvijali so tako strahovanje in tak pritisk, da se mora človeku studiti. Gorje našemu ljudstvu, če bi imeli ti ljudje res kaj moči. Kako sô gnali svoje dečavce v boj za neodvisnega kmeta! In vsa sredstva niso pomagala; naše ljudstvo je nastopilo in pokazalo čegav je Loški potok. Izborne so se držale naše čete. Oni pa so nagnali številko 130 proti naši 310. In če malo bližje pogledate njihovo trumo. O jej! Kakšni neodvisni kmetje. Bi jih par našeli, pa jim privoščimo to zvesto, neodvisno vojsko. Saj bô zanesljiva in luštna družba. G. Pucelj je lahko vesel teh dobrih kmetov, spleča se še enkrat priti poročat. Jezi silno voditelje neodvisnih kmetov naša zmaga — a nê da se izbrisati, da Loški potok je in ostane v taboru Slovenske Ljudske Stranke!

Notranjske novice

n Z Vrhnike. Zadnje dni smo živeli ob spominih na volitve. Po precej hudi agitaciji na vseh treh straneh je izšla na Vrhniki Slovenska Ljudska Stranka sijajno — zmagovito iz boja. Ne bi si bili mislili pred nekaj tedni, da homo doživeli tako živahno volilno borbo. Prav je, da je bila živahna. Kajti naše čete so se ob tej priliki znova poživile, svoje nasprotnike pa smo zopet natančneje spoznali. Združeni naši nasprotniki so precej pobiti in klaveri. In kako tudi ne! Liberalci so si obežali — izvzemši najprevidnejše — za Sicherla 300 glasov, pa so se morali zadovoljiti s 148. Še bolj bahavi so bili socialisti. Njihov vrhniški voditelj — drug Peklé — je še na volišču samozvestno zatrjeval: »Kristan jih dobi 200«. Par ur kasneje pa zve v svojo veliko žalost, da bo moral njihov kandidat za enkrat zadovoljen biti s 70 glasovi. Tako je bil gotov, da je hotel staviti stotake. . . Ni čuda, da je preti večeru razjarjen vpil v gostilni: »Kje je naše ljudstvo? Jaz bi bil lahko izgubil stavo!« Našim nevstrašenim volilcem z Vrhnike in okolice čast! Oddali smo Gostinčarju 683 glasov; a oddali bi mu jih bili lahko nad 800, da nismo bili prelahkoverni glede imenika, ki je bil žalibog silno pomanjkljiv: Naš Jože Gostinčar pojde na Dunaj, Kristan in Sicherl s svojimi volilci vred pa naj pojo tisto žalostno: »Nikjer, nikjer tolažbe srcu ni...« — **Prav posebno** hudo mora biti pri srcu liberalnim agitatorjem, ki so si tako brusili pete za Sicherla. Naš mesar Kos se je prav pridno pehal za liberalnega kandidata. Potem bo pa gosp. Kos še trdil, da so klerikalci krivi, če ima vedno manj gostov in odjemalcev! Gospod Stojc že precej dolgo ni imel tako hudih težav s svojimi srčnimi bolečinami. Kakor zadnji čas s liberalnimi plakati. Mladoletni Korenčanov sin s svojim prijateljem iz Kmetške posejilnice, je hodil na agitacijo z upanjem zmage; 13. t. m. pa je obema šel up po Ljubljani mimo Jurcetove gostilne, kjer ima baje oštrka mnogo sob pometati, pa ji tega posla ne bo opravljal Gostinčar, četudi si želi tega »pometaća«. Za drugo pot naj si gospodje zapomnijo, da je jako nevhvaležno delo, agitirati za liberalce.

n Rakek-Unee. Tudi v naši občini je bil boj ob volitvah v državni zbor. Naša stranka je imela shod na Rakeku in na Uncu. Socialisti so agitirali po svoji navadi z lažmi in strahovlado. Lagali so: n. pr., da je Gostinčar ukradel 10 milijonov kron in da je zato zaprt. Na binkoštno nedeljo so cel dan vpili in se lagali, da je Gostinčar zaprt, večer pa pride Gostinčar na Rakek in je imel lep shod, ki se je izrekel soglasno za njegovo kandidacijo. Sedaj vidite, koliko je verjeti socialistom. Bahali so

se, koliko glasov bodo dobili. Na dan volitve so se hvalili, kako bodo naredili obhod. Mislili so, da bodo tako rujevali kakor pred štirimi leti. Pa izid volitve jih je tako poparil, da so na vse to pozabili in so si pri Matevžu mirno hladili svojo jezo s pijačo. Gostinčar je namreč dobil 99 glasov, Kristan 96 in Sicherl 85. Socialisti se kažejo le še s tem, da bodo prihodnjič spet dobili največ glasov. Pa saj imajo Trošta med seboj. Pri volitvah leta 1907 je dobil Gostinčar 63 glasov, Kristan 107 in liberalci Gruden 61 glasov. Torej so socialisti razmerno precej nazadovali. — Precej kmetov je volilo Sicherla, ker so se dali zapeljati frazi: kmet naj voli kmeta. Če bi količkaj samostojno mislili, bi lahko sprevideli, koliko je storila naša stranka za kmeta, liberalci in z njimi tudi Sicherl, so pa prijatelji kineta samo takrat, ko potrebujejo njegov glas ob volitvah, drugače pa mu škodujejo, kjer morejo. — Zavedni katoliški možje in mladeniči! Hvala vam za trud, čast vam za uspeh! Ne bojmo se nasprotnikov, naj govore, kar hočejo. Delajmo mirno in vztrajno naprej na poti prave izobrazbe. Čim bolj zabavljajo in nas prezirajo, tem več bomo mi dosegli z resnim delom. Pogumno naprej pod zastavo S. L. S., dokler si ne priborimo večine nad vsemi nasprotniki!

— **Iz reške doline.** Volitve za državni zbor so izpadle za našo stranko sijajnejše, kakor leta 1907. To naj vzdamo še tiste zaspance, ki kimajo pod liberalno zastavo, ki jo je slovensko ljudstvo vnovič pomandralo v blato. V naši dolini ni sedaj nobene občine, ki bi dala liberalnemu kandidatu več glasov kakor našemu. Še v nekdanji tako zagrizeni Bistrici, je dobil Žitnik 40 glasov (leta 1907 le 14), liberalci dr. Novak pa je ostal v sramotni manjšini s 25 glasovi (leta 1907 Dekleva 89 glasov). Tudi Bistričani uvidevajo, da od liberalizma nimajo nič več pričakovati. Še vsaka občina je že dobila kako državno podporo, samo liberalni bistriški kimovski občinski svet ni hotel obče vati z našimi poslanci, zato pa tudi ni Bistrica, oziroma njeni kmetovalci, nikoli nič dobila. — Liberalna skrb za kmeta. V Jablanci pašuje liberalni župan Kručov Miha. Ta mož uživa še nekaj ugled med občani. Kako se pa briga Miha za občane, hočemo pojasniti. Dr. Žitnik se je trudil, da bi se dalo jablanški občini še pet odstotkov podpore k stroškom za vodovode (občina je dobila preje le 25 odstotkov podpore). Poslal je gosp. Kruču prošnjo, na katero naj on pritiska občinski pečat in podpiše svoje ime ter jo njemu vrne, da bo potem mogel prositi v imenu občine Jablanice. Mislimo, da bi Miha to za svoje občane lahko storil; toda ni! Šele ko je stvar po skoro dveh mesecih prišla v Kmetški zvezi v razgovor, ustrašil se je Miha in prošnjo podpisal. — Letos se je iz državne podpore delila koruza. Kručov Miha je pa povedal, da so tudi njegovi občani po-

trebni koruze, šele takrat, ko se je vsa razdelila! Tako skrbi Miha za svoje! In zakaj to? Zato, ker se pusti voditi od bistriških liberalcev in nalašč nasprotuje našemu poslancu, da ta ne more izposlovati občini podpor, zato da potem lahko hujska svoje občane proti naši stranki, da njeni poslanci nič ne store za kmeta. Taki so vsi liberalci. Skrb za sebe jim je glavna. To naj si zapomni tudi tistih 45 volilcev, ki je dalo Mihi svoje glasove. — Nekaj glede Glavne posojilnice. Ko se je pred poroto obravnavalo o tej propadli liberalni kasi, se je izvedelo, da je tudi Posojilnica v Trnovem dala tej nesrečni »kasi« 10.000 K. Pojasniti moramo, da to ni naša Hranilnica in posojilnica, ampak tako nespametna je bila takozvana »Severjeva šparkasa« v Trnovem.

n **Bloke.** Vesela zavest preveva te dni vrste naših mož in fantov, zavest, da so dvakrat zaporedoma potolkli liberalce: najprve pri občinskih volitvah, potem pa še pri državnoborskih. Pomedli so liberalce v kot, kamor spadajo. Navdušenje za dr. Žitnika je bilo splošno. Kdo bi pa tudi ne volil tako delavnega in za kmetško stvar tako vnetega poslanca, kakor je gospod Žitnik. Dobil je 462 glasov. Še celo par liberalcev mu je dalo svoje glasove. Drugi so pa volili liberalnega advokata Novaka. Ti kmetški posestniki so volili človeka, ki je nasprotnik kmetkega stanu in pripada stranki, ki pozna kmeta le pri volitvah, drugače ga pa prezira in zaničuje. Baje je ravniški Mršek odnekod prinesel tega kandidata, sicer bi komaj vedeli zanj. Ponujal se nam je tudi socialni demokrat iz Trsta, Josip Kopač. Ta bo odpravil vse davke in nam dal, kar bomo poželeli. Pravi raj bomo imeli na zemlji. To pravljico so verjeli celi trije Bločani. Še več kakor te zmage pa je vredna probujenost in politična zavednost našega ljudstva, ki je ravno pri teh volitvah močno napredovala. Tudi pri občinskih volitvah so prišli iz vseh vasi skoro do zadnjega moža; pustili so nujno delo na polju, vožnjo na Rakek itd. Zavedali so se, da se gre za važno stvar.

n **Idrijske novice.** Z izidom državnoborske volitve smo lahko zadovoljni. Čudno je, da je ostalo razmerje glasov skoro isto kakor leta 1907. Takrat je naš kandidat dobil 335 glasov, kakor letos. Liberalci so šteli takrat 337 in socialni demokrati 527, tedaj skupaj oddanih glasov 1199. Letos je liberalni kandidat dobil samo 201 glas, tedaj 136 glasov manj, ki jih je pridobil socialno-demokratski kandidat, za katerega je glasovalo 661 volilcev. Kljub strastnim napadom nasprotnikov naša stranka ni padla, temveč je ostala neizpremenjena. Čast neustrašenim volivcem, ki so ostali zvesti svojemu izbornemu poslancu Jožefu Gostinčarju! — Župana imamo tudi že. V sredo, 14. junija t. l., zvečer je bil izvoljen za župana načelnik socialnodemokratskega konsuma

Janez Štravs. Za njegova namestnika sta izvoljena tudi socialna demokrata rudarja Janez Kokalj in Bernad Jazbar. Za svetovalce so postavljeni štirje liberalci. Na predlog, naj se voli tudi iz naše stranke dva svetovalca, je odgovoril notar Pegan: »Nikdar ne!« — Edina občina na Kranjskem in morda v celi Avstriji, ki ima socialnega demokrata za župana! Liberalci so govorili, da je sramota, ko je prišlo devet pristašev S. L. S. v idrijski občinski odbor. Dobro; če ni bila sramota, da je tudi deset socialnih demokratov v občinskem odboru, naj pa tudi ne bo sramotno, da je mestni župan socialni demokrat. Liberalci grozno zabavljajo čez črno-rdečo žlindro. Se nas nič ne prime. O seveda, za to bi bili klerikalni odborniki dobri, da bi pomagali liberalcem izvoliti župana iz njihove srede. To bi ne bilo sramotno! — Zakaj ste pa naše pristaše vedno in povsod k tlom tlačili? Kdorkoli med vami je imel količkaj moči, pa je kazal pest klerikalcu! Sedaj je prišla ura plačila; zato nikar ne javkajte. Poizkusite enkrat, kako dobro so se počutili klerikalci zadnjih 15 let pod vašo komando. Vam se ne bo tako hudo godilo, za to bodo že skrbeli socialni demokrati! Mi se pa bomo, kakor upamo, tudi vsaj nekoliko oddahnili. — Zakaj ima Idrija socialnega demokrata za župana? Ker drugače ni kazalo. Res so naši stranki hudo nasprotni tako liberalci, kakor socialni demokrati. Poslednja stranka ima v gospodarskem oziru vsaj nekaj skupnega z našo stranko, liberalna pa prav ničesar. Vpoštovati treba tudi, da je Idrija industrijsko mesto. Razmere so drugačne, kakor po deželi. Liberalna stranka nas je vedno prezirala. Delala je z nami kakor s kuhinjsko cunjjo in to povsod. Nam se ni privoščilo niti knofa. Spomniti se je treba tudi na razne demonstracije, ki so se na liberalne stroške ob naših prireditvah proti nam uprizarjale, n. pr. na večer izvolitve Gostinčarja državnim poslancem leta 1907., potem na celodnevno razgrajanje povodom blagoslovljenja zastave kat. delav. družbe 17. julija 1907. Pomisliti treba, kako so se moralno preprečevali oficijelni vsprejema knezoškofa ob birmovanju; pomniti treba na demonstracijo dne 27. marca t. l. ob podiranju Kobalove kleti, na grozovito lažnjive in obreklijeve letake v soboto, 27. maja, zvečer.

n **V Podragi** bo v nedeljo, 25. junija, praznovala dekliška Marijina družba desetletnico. Ob 4. uri popoldne bo slovesen shod in blagoslov zastave Marijine družbe, katero so na splošno zadovoljnost prav lepo in fino izdelale karmeličanke III. reda v Lincu. Ob 5. uri pa bo na dvorišču župnišča veselica Marijine družbe s petjem, govorom in igro »Svojeglavna Minka«. Pričakujemo obilne udeležbe. Vsi prijatelji poštene zabave dobro došli!

n **Podraga,** nekdanja liberalna trdnjava, je tudi padla pri zadnjih državnoborskih volitvah. Upanje libe-

ralcev, da jim ostane zvesta, se ni izpolnilo. Vseh volivnih upravičencev v Podragi je 124. Volilo jih je 119. Dobili so: Dr. Ignacij Žitnik 68, dr. Fr. Novak 14, Anton Poljšak, posestnik v Zupah, 31 glasov. Gregor Trošt, posestnik v Podragi in Karl Mayer, grajšček v Lozah, sta dobila po 1 glas. Štiri glasovnice so bile prazne. Naš kandidat ima torej tudi v Podragi dobro nadpolovično večino. Čast zavednim volivcem! Le vrlo naprej do novih zmag!

n Gorenji Logatec. Človek bi mislil, da bodo naši liberalci vsaj toliko dosledni, da ne bodo volili tako srečno izbranega naprednega kandidata — Dolenjelogačana, — ko so ravno naši liberalci najhujši nasprotniki dolenjelogaške fare in faranov. A glej in čudi se! Liberalci gre roko v roki, kjer je treba v boj zoper Cerkev, zoper našo katoliško stranko. O, pa kako so pobožni naši liberalci! Zahajajo v cerkev, slinijo se okrog duhovnikov, ko pa pridejo volitve, pa z rokami in nogami pomagajo nasprotnikom Cerkve. Po pravici pametno misleč človek vpraša, kako gre to skupaj? — Mi pa pravimo: Ne podpirajte onih, ki nam narod kvari s svinjarskim »Jutrom« in drugimi takimi umazanijami! Svoji k svojim! Somišljeniki! Nobenega cincanja več! Ne pustimo se vleči za nos! Postavimo se na svoja tla! Je že čas!

n Stari trg pri Ložu. Državnozbornske volitve tudi pri nas niso bile brez zanimivosti. Pred vsem moramo pohvaliti zavednost in disciplino naših mož. Brez vsake agitacije so oddali vsi, kot vedno v Ložu in Starem trgu; svoje glasove za našo dolino tako zaslužnemu dr. Žitniku, ki je ravno pri nas dobil tako častno število glasov kljub vsej nasprotni agitaciji in kljub temu, da so volili nasprotno celo nekateri liberalci, ki jim je ravno dr. Žitnik zagotovil eksistenco in ki bi bili danes vse kaj drugega kot pa so. — Pohvalo pa zaslužijo tudi nekateri liberalci (dajmo jim jo mi, ker od lastne stranke, ki ne pozna hvaležnosti, je ne bodo dobili). Trudili so se v potu svojega obraza, da bi se ravnali natančno po predpisih znanih letakov liberalne stranke. Agitirali so, da se je kar kadilo. Čisto do pičice seveda naročil svojih obupanih vojskovodij niso mogli izpolniti. Zlasti jim je bilo prihranjeno tisto tako silno priporočano zasledovanje župnika in kaplana zadnje dni pred volitvijo, ker ni bilo treba župniku in kaplanoma prav nič pehati se za glasove in tako »pokvarjati« volitev. Da pri tej liberalni agitaciji ni šlo vedno vse s postavnimi sredstvi, se razume. Tako bi lahko pisali o tem, kako je liberalni agitator proti volji volivca zapisal na glasovnico liberalnega kandidata, kako sta dva »zavedna« liberalna volivca prišla do brezplačnega zajutreka, seveda v hlevu, ker po liberalnih mislih je za take »zavedneže« tak kraj že dovolj dober itd. Liberalni agitatorji so bili tako zaposleni z agitacijo, da je moral enega celo naš za-

upnik opomniti, naj gre vendar volit, da ne zamudi. — Omenjeni plakati so bili tudi te zaupnike liberalcev čisto prepričali, da morajo zmagati, če se ravna po receptu, ki ga jim priporočajo. Seveda bi se bili lahko že na našem volivnem shodu dne 11. t. m. prepričali, da jih voditelji samo farbajo in pošiljajo v boj, češ, če bo kaj iztaknil, saj bo sam trpel. Sicer pa nimamo nič proti temu, če še naprej mahajo po zraku za povsod propale liberalce in se tako smešijo pred vsakim pametnim človekom. Saj celo njihovi pristaši zbijajo šale iz njihove gorečnosti, seveda za njihovim hrbtom. — V noči od 14. na 15. t. m. je pobelil sneg bližnje vrhove precej nizko. Tudi voda je v Cirkniškem jezeru zopet nastopila vsled deževja, pa tudi v naši dolini je preplavila nižje ležeče travnike.

Iz raznih krajev

Hochheide na Renskem. Nepozabljiva ostane vsakemu tukajšnjemu Slovincu slavnost blagoslovljenja zastave društva sv. Barbare, katero smo obhajali dne 28. in 29. maja t. l. Posetilo nas je takrat 15 katoliških slovenskih, pa tudi domačih društev z zastavami. Slovesnost se je pričela s tem, da nam je v tukajšnji župni cerkvi zastavo blagoslovil domači župni upravitelj g. Hege-mann. Po dokončanem obredu je imel pridigo veleč. g. duh. rektor Viljem Kössler iz Hamborna, kateri je s priro-jeno mu zmožnostjo nas Slovence v milem domačem jeziku spodbujal, neustrašeno se kazati pred svetom kot prave katoličane. Med kratko pobožnostjo, ki je nato sledila, pel je društveni mešani zbor pod vodstvom neutrudnega pevovodje g. Janežiča tako ginjaivo, da se je slišala potem od vseh navzočih jako laskava pohvala. — Po službi božji nastopila so društva za slavnostni obhod, ki se je obnesel jako impozantno. Bil je ganljiv prizor, gledati društva korakati z godbo po ulicah. Ponosno so vihrale zastave v krasnem pomladnem vetru ter lesketale se sablje v solčnih žarkih. Zadnje je korakalo domače društvo sv. Barbare z novo zastavo v krasni uniformi ter obračalo nase občno pozornost. Za društvom pa so se peljale v petih kočijah častne dame, njim na čelu kumica zastave blaga gospa Marija Čebin. Kakor obhod tako se je tudi slavnostno zborovanje vršilo v najlepšem redu; krasnim nagovorom v nemškem, slovenskem, češkem in poljskem jeziku sledile so pesmi, katere je zopet proizvajal društveni mešani zbor, ter žel vsikdar obilo pohvale. Da se je vse to omogočilo, treba je bilo žrtvovati veliko denarja in truda. Vsem blagim dobrotnikom bodi izražena na tem mestu najtoplejša zahvala, posebno pa Njega Prezvišenosti škofu ljubljanskemu za poslani nam velikodušni dar. Nepre-

cenljivih zaslug za društvo pa si je stekel naš ljubljani predsednik veleč. gosp. kaplan Janez Jenester. On žrtvuje vse svoje dušne in telesne moči v blagor našega društva ter je na svoje Slovence tako ponosen, kakor bi bil rojen Slovenec. Pa tudi društveni odbor zasluži častno priznanje; posebno se odlikuje v njem predsednik g. Mihael Čebin, katerega smelo imenujemo največjega dobrotnika društva. Vsem tem zaslužnim možem, kakor tudi g. pevovodju Janežiču, pa kličemo: Srčna hvala in Bog plati! Mlademu društvu sv. Barbare pa iz srca želimo, naj se razvija, naj cveti ter vzraste v mogočno drevo, pod katerega vejami naj se zbirajo vsi tukajšnji Slovenci.

Društvene vesti.

Šmartno pri Litiji. Bratskim društvom in odsekom! Izobraževalno društvo v Šmartnem pri Litiji naznanja vsem, ki se zanimajo za uspešno delo v našem društvu, kakor tudi mnogim prijateljem se tem potom odgovarja, da bo veseli dan blagoslovljenja novega »Društvenega Doma« in blagoslovljenje društvene zastave, na praznik sv. Petra in Pavla, to je 29. t. m. Spored je sledeči: Po prihodu gostov z jutranjimi vlaki, bo obhod iz Litije v Šmartno z godbo na čelu. V Šmartnem sprejem in nato sveta maša. Po sveti maši blagoslov zastave pred cerkvijo, nato obhod po vasi z razvito zastavo pred »Dom«, kjer bo blagoslov »Doma«. Nato obed po raznih gostilnah. Ob pol 2. popoldne litanije, potem se pa vrši v novem »Domu« cel popoldan ljudska veselica: govori, razni prizori, petje, godba, tamburanje, srečolov, na vrtu bodo postavljeni tudi paviljoni itd. Bratska društva se vabijo, da prihite z zastavami ter tudi prijavijo, koliko jih pride in s katerimi vlaki. Tako naj se tudi posamezni znanci in prijatelji prijavijo po dopisnici, to pa radi kosila. Posebno pa vabimo vse v okrožje spadajoče in odseke sosednjih okrožij Orla, naj nas počaste v prav obilnem številu in sicer v kroju. Kakor je naše društvo zastopano na vsaki večji prireditvi na Kranjskem, tako upamo, da tudi na naši slavnosti ne bomo osamljeni. Pridite napomoč probujajoči se Dolenjski! Pričakujejo kličemo: »Na svidenje na sv. Petra in Pavla v Šmartnem pri Litiji!«

Hotedrška. Tukajšnje »Katol. sl. izobraževalno društvo« priredi ob priliki blagoslovljenja kipov v župni cerkvi, krasno igro »Turški križ«. Občinstvo se že sedaj opozarja, da se številno udeleži te igre. Snov je vzeta popolnoma iz kmečkega življenja za časa turških napadov in ropov na mili naš slovenski rod. Spored pravočasno.

Šmartno ob Savi. Zopet bode naše mlado društvo pokazalo nekaj novega. Kaj neki? Naš dekliski odsek bo

v nedeljo, 25. junija, uprizoril v Zeljarni nov spored za Šmarničane, ki ga še niso videli, in sicer veseloigro »Zakleta soba« v enem dejanju. Tudi naš pevski zbor bode pokazal, kaj se je v tem malem času naučil. Zato vas pa povabimo, dragi Šmarničane in sosede, da se zagotovo udeležite te slovesnosti. Vstopnina ko ponavadi. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Na svidenje v nedeljo v Zeljarni. Na zdar!

Vipava. Spored za veliki dekliški sestanek, katerega prirede dekleta Marijinih družb in Dekliška zveza vipavske dekanije dne 2. julija v Logu. Ob pol osmi uri zjutraj skupni vstop v cerkev, nato sveta maša in skupno sveto obhajilo. Po sveti maši pozdravni govor na prostem. Po govoru zajtrk. Po zajtrku: 1. pesem: »Divja rožica, vipavski pevski zbor; 2. deklamacija: Pozdrav mladencam Mar. družb, Vipava; 3. tamburanje, šentvidska »Bogomila«; 4. govor: Pomen Marijine družbe v javnem življenju in dolžnosti posameznih hčera v javnosti, Vrhpolje. Ob desetih sveta maša s cerkvenim govorom, govori preč. g. Janez Kalan, škofijski voditelj Marijinih družb. Po sveti maši na prostem: 1. tamburanje, Št. Vid; 2. dekl.: »Ime Marija«, Budanje; 3. gov.: »Značajno dekle«, Šturije. — Kosilo. — Po kosilu: 1. pesem: »Vipavska«, šentvidski pevski zbor; 2. »Naloga katoliške žene v javnosti«, govor, Vrhpolje. — Ob 2. uri popoldne litanije. Po litanijah: 1. tamburanje, Št. Vid; 2. dekl.: »Slovenski svet — Marijin dom, Podraga; 3. gov.: Marijina hčerka in politika, Branica; 4. pesem: »Pogled v nedolžno oko«, vipavski pevski zbor; 5. dekl.: »Dar sprave«, Podraga. Ob 4. uri igra: »Ljudmila«. Po igri odhodni pozdravni govor, Vip. Med odmori igre nastopa tamburaški zbor šentvidske »Bogomile«. Vstopnina k igri: Sedeži I. vrste 1 K. II. vrste 60 v. Stojišča 30 v. Otroci 20 v. Marijine družbe naj pridejo z zastavami.

g Vič-Glince. Dne 2. julija se bo vršilo slovesno blagoslovljenje Društvenega doma. Za to sestavljeni veselilni odbor dela vsestransko priprave za ta slavnostni dan. Vspored tega slavlja bo zelo bogat. Te dni se bodo razposlala vabila na slavna društva in odseke. Ker je tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo v veliki prijateljski zvezi z društvom po Slovenskem in so se zastopniki društva vedno udeleževali raznih društvenih prireditev po domovini, upamo, da bodo slavna društva to vpoštevala in se v obilnem številu udeležila naše ljubke slavnosti. — Torej za 2. julija kličemo vsem verno mislečim Slovencem in Slovenkam: na veselo svidenje na prijaznem Viču!

d Leskovec pri Krškem. V nedeljo, 18. t. m., je od kmetijske družbe prišel g. nadzornik Rataj in našim gospodarjem izpregovoril nekaj poučnih besedi o svinjereji. Ta stroka je pri nas že precej razširjena, da se pa še bolj plodno in dobičkanosno razvije, bo pa skrb naših poslancev. Prijaznemu go-

spodu iskrena hvala in ga prosimo, naj še večkrat pride semkaj pomagat s svojo bogato skušnjo!

Komenda. Kat. slov. izobraževalno društvo v Komendi priredi v nedeljo, 25. junija, popoldne ob pol 4. v svojih društvenih prostorih Fr. Finžgarjev »Divji lovec«, narodni igrokaz s petjem. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje društva odbor.

Za kratek čas

Kako ljudje mrjo? Slikarja je obšla smrtna senca. — Stražnik je »prestale«. — Rudarja so spustili v jamo. — Lončarja je zakrila črna prst. — Gorski vodnik je odpotoval v večnost. — Lenuh je zaspal v miru. — Gostač se je preselil na oni svet. — Jetniku je zasvetila večna luč. — Kralja je Bog sprejel v nebeško kraljestvo. — Kosca je pokosila smrt. — Utrujeni kmetovalec se je vlegel k večnemu počitku. — Krčmar je izpraznil kupo življenja. — Trgovcu je smrt prekrizala račune. — Prognanec se je vrnil v svojo domovino. — Krojaču je prestrigla smrt nit življenja. — Knjigovodja je zaključil knjigo svojega življenja. — Svečarju je ugasnila življenja luč. — Urarju so se iztekle ure. — Cerkvniku je odbila zadnja ura. — Kolesar je dokončal tek svojega življenja. — Zrakoplovec je zapustil svet in se dvignil v nebeške višave. — Mehaču je zmanjkalo sape. — Mornar je priplul v srečno пристanišče. — Sprevodnik leži v »zadnjih cugih«. — Roparja je ugrabila nemila smrt. — Delavec je prejel zaslužen plačilo. — Penzionist je dosegel večni pokoj. — Hišnik je dal račun od svojega gospodarstva. — Nad grobokopom pa se izpolnjujejo besede: »Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade«. — No, ker smo pred kratkim doživeli pri nas še druge vrste smrti, lahko rečemo: Liberalcem je na Kranjskem za vselej »odklenkalo«! Sestavila S. & Co.

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev piramidne zastavice.

F
Č A S
G O R U P
R O G A T E C
A P O L O N I J A
N A R O D N J A Š K I
Faraon.

Rešitev uganke.

lopār
vzdig
lagot
usten.

Slavoljub-Dragnetina.

Skrivalnica.

Kje neki je zopet ostal Sultan, moj zvesti spremljevalec?

Dobre knjige

»Valerija« ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Spisal Anton de Waal. Cena 1 K 50 vin., vezana 2 K 10 vin. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ta krasna povest najboljšega poznavatelja Katakomb in stare rimske zgodovine je pač ena najlepših iz one smrt in muke prezirajoče dobe krščanstva. Konča pa se povest z zmago Konstantina Velikega nad Maksencijem, ko zasije Kristusovi cerkvi zlata svoboda, ko se zdrobijo v prah stari rimski bogovi in ko zavladati mir in pravica po širnem cesarstvu. Povest je za vsako knjižnico neprecenljive vrednosti.

Mnenje g. dr. Al. Craciunescu, poleti v Herculesbad-u (Mehadia); pozimi v Opatiji.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Uspehi, ki sem jih dosegel z Vašim Serravallovim Kina vinom z železom, so bili tako povoljni, da ne bi mogel biti sedaj brez njega. Veseli me, da Vam morem poročati, da je to vino mnogo boljše od vseh sličnih izdelkov.

Herculesbad, 14. maja 1909.
Dr. Al. Craciunescu.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 14. junija: 55. 18. 70. 13. 63.
Linc, 17. junija: 35. 16. 67. 1. 75.
Trst, 17. junija: 20. 87. 33. 56. 76.

Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Vse obstoj. v kakovosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

kat: samokrese, streljivo in predmete za lovec po brez konkurenčnih nizkih cenah dobavljajo

tovarna lovskih pušk: ANTON SODJA, Borovlje (Koroška).

Vse vrste popravila točno in poceni. Ceniki zastoj. Doig jamstvo. 1893

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobje, posamezno ali cela zobovja, izjemni izdelki iz praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

16 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 20. junija 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	25	40	Ziva vaga:		
Rž	19	15	Goveda pitana	82	—
Ajda	19	20	Teleta teška	115	—
Ječmen	17	60	Teleta mala	117	—
Oves	20	5	Prasici	126	—
Proso belo	20	40	Kostruni	102	—
Proso rumeno	17	—			
Koruzna stara	16	20	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	16	20	Maslo kuhano	280	—
Leča	16	20	od K 250— do	300	—
Grah	26	30	Maslo surovo od	—	—
Laneno seme	45	70	K 250— do	—	—
Grlica	20	—	Slanina sveža	102	—
Domnja detelja	50	—	(špeh)	172	—
Gorenjska repa	28	30	Slanina preka-	160	—
Fizol Ribničar	27	—	jena	84	—
Fizol Prepelčar	24	—	Mast svinjska	6	70
Fizol Mandolov	20	—	Loj	1	40
Čebula	6	50	Jačca 100 kom.	3	70
Krompir	—	—	Pišanci	20	—
Zelje veže	—	—	Golobi	3	50
Zelje kislo brez	—	—	Raca	6	—
soda	—	—	Gos	—	—
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez	—	—	Kolonijalno blago		
soda	—	—	na debelo		
Brinje	—	—	Riž Rangon od	36	—
Kumna	—	—	K 25— do	—	—
Oreh	—	—	Kava Santos od	278	—
Gobe suhe	—	—	K 250— do	81	25
Ječice	—	—	Sledkor	81	60
Zelod	—	—	Petrolej	—	—
Smrekovi storži	4	—			
Seno	8	60			
Slama	2	80			
Stelja	—	—			

6 belih

rjuh zelo debele po 2 m K 14, po 2 1/2 m K 16, iz domačega lanenega platna po 4 m K 18, po 2 1/2 m K 20 dobite franko iz Ljubljane, razpustiljalna R. Stermecki v Celju

Kuverte s firmo, - račune itd -

izvršuje natančno po naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

J. Rozman

naznanja, da je otvoril
v Kranju, Glavni trg št. 129
svojo pisarno
za vse denarne stroke, nakup
in prodajo zemljišč, hiš i. t. d.

Jamčeno pristno najboljšo francosko ali takozvano japonsko semensko ajdo

popolnoma sveže in čisto blago
oddaja Viljem STEINHERZ, Ljubljana, Mathia-
nova hiša, Dunajska cesta.
(1746)

Sloveči 200 letni

Požunski Seehofer-jev rastlinski balzam

proti zaprtju, slabi prebavi, boleznim na jetrih,
drevesih, ščipanju, klati žili itd., je samo
pristen s rudečim rakom kot varstveno
znamko. — Dobise vseh lekarnah ali narav-
nost edino pri upravičenem izdelovalcu
Ladislavu Földes, lekarna „Zum roten Kreuz“
Pozsony (Požun) Ogrsko.
Pazaričenja se sodilsko zasledujejo.
1885 Cena eni steklenici 70 vinarjev.
Varstvena znamka. Po povzetju šest steklenic franko K 4-80.
Glavna zaloga za Avstrijo: Paul Redtenbacher,
lekarna „Zum roten Kreuz“, Dunaj XIII., Ankerstrasse Nr. 14/14.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih pro-
dajalcev s sukninim
blagom za gospode in
dame se sprejmo proti
visoki proviziji event.
pozneje stalno pri prvi
razpoš. sukna. Ponudbe
pod: „Weltfirma 92462“ na
anončno pisarno N. Dukes Nachf.
Dunaj I/1. 1879

Betonsko podjetje

1827

ZAJEC & HORN

ima v zalogi

najboljši strešnik sedanjega časa:

„Zenit,, asbestni škrlilj „Zenit,,

je popolnoma varen proti ognju, kar pri „Eternitu“ zanikavajo.
Zastop za Kranjsko in Južno Štajersko. — Umetno kamenje:
stopnjice, spomeniki, oltarji, obhajilne mize. Tlakovi: mozaične plošče in ksilolit

Deklica

1875

iz poštene hiše, pridna in zanesljiva, večša ra-
čunstva se takoj sprejme v prodajalno meša-
nega blaga. Poizve se pri upravi „Domoljuba“.

! Ceni fotograf. aparati !

1878

Kompletni fotograf. aparati dajo
zajamčeno dobre slike, s ploščami,
papirjem, kemikalijami in godokom
velikost slik 6 x 9 cm K 1-90,
9 x 12 cm K 3-80, 5-70, 9-70 itd.
(poštnina posreduje).

Natančne krasne kamere
in dvojni anastigmati
nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni zna-
nih tvrdki zelo poceni! Glavni ce-
niki obsegajo 130 strani zastonj,
ravnokotno priložnostni ceniki.

Elfr. Birnbaum

tovarna foto-
graf. aparatov

Hirschberg 326, Češko.

Najugodnejša prilika za nakup! Mlekarska za-
druga na Dobračevi pri Žirih proda radi opu-
stitve mlekarnice iz proste roke še popolnoma
dobro ohranjeno. 1907

mlekarsko opravo

kakor posnemalnik „Alfa-Separator“, ki posname
450 litrov na uro, veliko pinjo, gnetilnik, grelnik
za mleko, tehtnico itd., vse po zelo nizki ceni,
ki se sklepa po dogovoru ali pismeno. Kdor želi
kaj kupiti, naj se precej priglasi. Pojasnila da
Valentin Poljanšek, posest, Dobračeva, p. Žiri.
Za mlekarsko zadrugo na Dobračevi:
Poljanšek Valentin, blag. Potočnik Ivan, nač.

Proda se hiša

v Voklem pri Št. Juriju pri Kranju z vsemi gospo-
darskimi poslopji. Zelo pripravno za kovačijo. Zra-
ven je lep vrt. Proda se iz proste roke. Naslov
pove uprava lista. 1820

Le tedaj

1557

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno
veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni
pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že
desetletja kot najboljši, „pravega :Francka:“
iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega
s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Trgovina z železnicno in cementom.

Fr. Zoré - Ljubljana -

Karlovaka cesta št. 8

priporoča vedno svež portland in roman
cement, bišje za strope, strešno lepenko,
ploščino za strehe, okove za okna in vrata,
pumpe in cevi, štedilnike, lito železne kotlje,
parilnike in kotlje za žganje kuhati.

Veliko izbor kuhinjske posode kakor tudi
bogato pozlačenih nagrobnih križev itd.
Zaloga karbolinoja, pražnega in strojnega olja.

Putniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati, naj se obrnejo
na Simona Kmetetza
v Ljubljani, Kolobovska ulica 26.
Kotlovski in Pijavski dajo se brezplačno.

Ceno posteljno perje!

1 kg alvega, dobrega skublje-
nega 2 K; boljšega 2 K 40;
prima polbelega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 10;
1 kg izredno finega, snežno-
beloga, skubljenega 6 K 40;
1 K; 1 kg puha 6 K; 7 K;
belega puha 10 K; najfinjši
prani puha 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega,
belega ali rumenega nanking-blaga,
1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka
80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim,
zelo trpežnim, puhastim postelnim perjem 16 K; z polpuhom
20 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke,
K 15, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke,
4 K 80, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasnega
grada, 120 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Po-
stila proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovo-
ljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoj in franko.
S. BENISCH, v Dešenici šte. 71, Češko.

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

in patent. dvojno zarežani

strešnik-zakrivač

stare oblike :

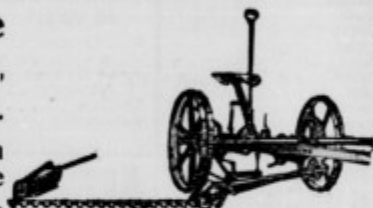
sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Priporočam svoje izborne neprekosljive **amerikanske kosilnice** »Deering«, vsakovrstne **poljedelske stroje** najodličnejših tovarn, **motorje** enostavne konstrukcije, **pluge**, **čistilnice**, **mlatilnice** itd.

V zalogi imam vedno črpalke za: vodo, vino in gnojnico, cevi: železne, svinčene in gumijaste, štedilnike, peči, blagajne, železn. šine, traverze, cement in vse druge stavbene potrebščine kakor tudi razno orodje za ključavničarje, kovače, kleparje itd.

FR. STUPICA ¹⁸¹¹ v **LJUBLJANI**, Marije Terezije cesta 1.

Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi!

Pripravna birmanska darila.

Nikelasta ura z verigico K 4.50 in napr.
Prava srebr. „boljše vrste“ 8— „ „
Prava srebr. „boljše vrste“ 7.50 „ „
„ „ „boljše vrste“ 9.70 „ „
„ „ „boljše vrste“ 12— „ „
„ „ uraz dvoj. pokrovom 10.75 „ „
„ „ posebno fina 20— „ „
14-karata zlata ura 44— „ „
„ „ „boljše vrste“ 70, 80, 100 „

Nikelasta damska ura z verigico K 9.50 in napr.
Prava srebr. „ „ 9.50 „ „
Prava srebr. „ „ „boljše vrste“ 12— „ „
„ „ „ „boljše vrste“ 18— „ „
„ „ „ „boljše vrste“ 16— „ „
„ „ „ „boljše vrste“ 20— „ „
14-karat. zlata damska ura 30— „ „
„ „ „boljše vrste“ 30, 40, 50 „

Am. doubl. zl. zavrat. verig. z obesk. K 2.35 in napr.
Srebrna zavrat. verigica „ „ 1.50 „ „
Pozlačena „ „ 2— „ „
14-k. zlata „ „ 13— „ „
Srebrna dolga verigica za uro „ 4— „ „
Amer. double-zlata verigica za uro „ 5— „ „
14-kar. zlata, dolga „ „ 45— „ „

Uhani, zlato na srebro K 1.50 in napr.
14-karata zlati uhani „ 5.50 „ „
boljše vrste s prav fi-
nimi kamni „ 8— „ „
z diamantom „ 15— „ „
s pravimi briljanti „ 90— „ „

Vse v finih škatulah — pripravno za darilo.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne ugaja, se tekom 8 dni zamenja ali denar povrne.

Mestni trg (nasproti rotovža)

H. Suttner - Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 8

Cenik zastoj in poštnine prosto. Lastna tovarna ur v Svici. - Tovarniška znamka „IKO“.